

Załącznik
do Uchwały 18/15/07/2026
Senatu Uniwersytetu VIZJA
w Warszawie
z dnia 15 lipca 2026 roku

UNIWERSYTET VIZJA

PROGRAM STUDIÓW

KRYMINOLOGIA I KRYMINALISTYKA

STUDIA I STOPNIA
PROFIL PRAKTYCZNY

Rok akademicki rozpoczęcia cyklu kształcenia: 2026/2027

Ogólne informacje i wskaźniki dotyczące programu studiów

Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat
Liczba semestrów konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	6
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	180
Łączna liczba godzin zajęć	Studia stacjonarne: 2343 godz. Studia niestacjonarne: 1617 godz.
Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek w liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie - w przypadku kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny	Nauki prawne 60,6% Nauki o bezpieczeństwie 39,4%
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Studia stacjonarne: 90 (50,0%) Studia niestacjonarne: 63 (35%)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	112,4 pkt. ECTS (62,4%)
Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5 pkt. ECTS* *W tym za zajęcia/grupy zajęć: Wprowadzenie do filozofii
Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom lub grupom zajęć do wyboru	54 pkt. ECTS (30 %)
Wymiar praktyk zawodowych oraz liczba Punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk	6 miesięcy 720 godz. 28 pkt. ECTS
Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego – w przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich	60 godz.

**Zajęcia przewidziane programem studiów w podziale na moduły kształcenia
wraz z liczbą godzin i punktów ECTS**

Nazwa zajęć		ECTS	Liczba godzin zajęć dydaktycznych ogółem	
			Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1. Kształcenie ogólne				
1.	BHP	0	8	8
2.	Umiejętności akademickie	1	15	8
3.	Wprowadzenie do psychologii	5	30	24
4.	Podstawy ekonomii	5	30	24
5.	Podstawy komunikacji społecznej	4	30	24
6.	Wprowadzenie do filozofii	5	35	20
7.	Własność intelektualna	5	30	24
8.	Zajęcia sportowo-rekreacyjne	0	60	0
9.	Język obcy (DW)	9	120	64
Razem		34	358	196
2. Kształcenie kierunkowe				
10.	Wstęp do nauki o państwie i prawie	5	30	24
11.	Prawoznawstwo	5	60	40
12.	Kryminologia	5	60	32
13.	Kryminalistyka	4	30	16
14.	Teorie etiologiczne w kryminologii	4	30	16
15.	Oględziny miejsca zdarzenia - zabezpieczanie śladów kryminalistycznych	5	60	32
16.	Organizacja ochrony porządku i bezpieczeństwa	3	30	16
17.	Zarządzanie sytuacją kryzysową	2	30	16
18.	Podstawy prawa karnego i prawa wykroczeń	4	45	24
19.	Społeczeństwo informacyjne/ Media i przestępczość (DW)	4	30	24
20.	Wstęp do cyberbezpieczeństwa / Zarządzanie bezpieczeństwem informacji(DW)	4	30	16
21.	Psychologia śledcza i sądowa	2	30	16
22.	Postępowanie karne	4	45	24
23.	Trening umiejętności negocjacji i mediacji	2	30	16
24.	Prawa człowieka	4	30	16
25.	Medycyna sądowa	2	35	21
26.	Analiza kryminalna - osobowe źródła informacji	2	30	16
27.	Metody badań kryminologicznych	3	30	16
28.	Przestępczość zorganizowana	3	30	16
29.	Rola i znaczenie opinii biegłego	3	30	16
30.	Podstawy chemii i toksykologii sądowej	3	30	16
31.	Nowe formy i metody przestępczości	3	30	16
32.	Ślady cyfrowe - analiza i zabezpieczanie	3	30	16
33.	Penitencjarystyka	3	45	24
34.	Czynności operacyjno-rozpoznawcze: przesłuchanie, konfrontacja, okazanie	4	45	24
35.	Patologie społeczne / Przestępczość gospodarcza (DW)	3	30	16

36.	Prawo i postępowanie w sprawach nieletnich / Wykrywanie i zwalczanie terroryzmu (DW)	3	30	16
37.	Informatyka śledcza	2	30	16
38.	Prawo rodzinne i opiekuńcze	3	45	24
39.	Badania autentyczności dokumentów - ekspertyza pismoznawcza	2	30	16
40.	Praktyka zawodowa (DW)	28	720	720
41.	Metodyka przygotowania projektu	3	30	16
42.	Profilowanie kryminalne	3	45	24
43.	Genetyka sądowa	3	30	16
44.	Metodyka pracy kuratora sądowego/ Polityka kryminalna (DW)	3	30	16
45.	Profilaktyka antykorupcyjna	3	30	16
46.	Projekt społeczny	4	30	16
Razem		146	1985	1421
Ogółem w całym toku studiów		180	2343	1617

DW – zajęcia do wyboru

Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne

Nazwa zajęć lub grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin (st. stacjonarne)	Łączna liczba godzin (st. niestacjonarne)	Liczba punktów ECTS
Język obcy (DW)	Lektorat	120	64	9
Prawoznawstwo	Ćwiczenia	30	16	2,5
Kryminologia	Ćwiczenia	30	16	2,5
Teorie etiologiczne w kryminologii	Konwersatorium	30	16	4
Oględziny miejsca zdarzenia - zabezpieczanie śladów kryminalistycznych	Warsztaty	45	24	3,8
Zarządzanie sytuacją kryzysową	Warsztaty	30	16	2
Podstawy prawa karnego i prawa wykroczeń	Ćwiczenia	15	8	1,3
Społeczeństwo informacyjne / Media i przestępczość(DW)	Konwersatorium	30	24	4
Psychologia śledcza i sądowa	Konwersatorium	30	16	2
Postępowanie karne	Ćwiczenia	15	8	1,3
Trening umiejętności negocjacji i mediacji	Warsztaty	30	16	2
Medycyna sądowa	Ćw. Ter.	5	5	0,3
Analiza kryminalna - osobowe źródła informacji	Konwersatorium	30	16	2
Metody badań kryminologicznych	Konwersatorium	30	16	3
Przestępczość zorganizowana	Konwersatorium	30	16	3
Rola i znaczenie opinii biegłego	Konwersatorium	30	16	3
Podstawy chemii i toksykologii sądowej	Konwersatorium	30	16	3
Nowe formy i metody przestępczości	Konwersatorium	30	16	3
Ślady cyfrowe – analiza i zabezpieczenie	Warsztaty	30	16	3
Penitencjarystyka	Konwersatorium	15	8	1
Czynności operacyjno-rozpoznawcze: przesłuchanie, konfrontacja, okazanie	Warsztaty	30	16	2,7
Prawo i postępowanie w sprawach nieletnich / Wykrywanie i zwalczanie terroryzmu(DW)	Konwersatorium	30	16	3
Infomatyka śledcza	Laboratorium	30	16	2
Prawo rodzinne i opiekuńcze	Ćwiczenia	15	8	1
Badania autentyczności dokumentów - ekspertyza pismoznawcza	Laboratorium	30	16	2
Praktyka zawodowa (DW)	Praktyka zawodowa	720	720	28
Metodyka przygotowania projektu	Konwersatorium	30	16	3
Profilowanie kryminalne	Konwersatorium	30	16	2
Genetyka sądowa	Konwersatorium	30	16	3
Metodyka pracy kuratora sądowego/ Polityka kryminalna	Konwersatorium	30	16	3
Profilaktyka antykorupcyjna	Konwersatorium	30	16	3
Projekt społeczny	Konwersatorium	30	16	4
Razem		1670	1237	112,4

Zajęcia lub grupy zajęć do wyboru

Nazwazajęć lub grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączn liczba godzin (studia stacjonarne)	Łączna liczba godzin (studia niestacjonarne)	Liczba punktów ECTS
Język obcy	Lektorat	120	64	9
Społeczeństwo informacyjne/ Media i przestępczość	Konwersatorium	30	16	4
Wstęp do cyberbezpieczeństwa / Zarządzanie bezpieczeństwem informacji	Wykłady	30	16	4
Patologie społeczne / Przestępczość gospodarcza	Wykład	30	16	3
Prawo i postępowanie w sprawach nieletnich / Wykrywanie i zwalczanie terroryzmu	Konwersatorium	30	16	3
Metodyka pracy kuratora sądowego / Polityka kryminalna	Konwersatoria	30	16	3
Praktyka zawodowa	Praktyka zawodowa	720	360	28
Razem		990	504	54

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Efekty uczenia się uwzględniają uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomów 6-7 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (*Dz. U. z 2016 r., poz. 64 i 1010*) oraz charakterystyki drugiego stopnia określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Absolwent **studiów pierwszego stopnia** na kierunku **Kryminologia i Kryminalistyka** uzyskuje kwalifikację pełną na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Kategoria charakterystyki efektów uczenia się	Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Po ukończeniu studiów I stopnia na kierunku KRYMINOLOGIA I KRYMINALISTYKA absolwent:	Odniesienie do	
			uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia PRK	charakterystyki drugiego stopnia PRK
W ZAKRESIE WIEDZY				
WIEDZA - zakres i głębia	KiK_WG01	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz metody i teorie wyjaśniające, właściwe dla obszaru kryminologii, kryminalistyki oraz powiązanych nauk społecznych i nauk o bezpieczeństwie, a także ich wzajemne zależności, mechanizmy, prawidłowości umożliwiające analizę, wyjaśnianie oraz rozwiązywanie w działalności zawodowej problemów związanych z przestępczością, bezpieczeństwem i funkcjonowaniem systemu wymiaru sprawiedliwości.	P6U_W	P6S_WG
	KiK_WG02	Zna i rozumie w stopniu zaawansowanym kluczowe pojęcia z zakresu nauk prawnych oraz nauk o bezpieczeństwie oraz metody i techniki badań i analiz wykorzystywane w działalności zawodowej w obszarze kryminologii i kryminalistyki.	P6U_W	P6S_WG
	KiK_WG03	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu funkcjonowanie systemu wymiaru sprawiedliwości karnej, przebieg postępowania karnego, rodzaje i charakter przestępstw, rolę uczestników postępowania, założenia polityki karnej i penitencjarnej oraz znaczenie praw człowieka i zasad sprawiedliwości społecznej dla analizy zjawisk przestępczych oraz realizacji zadań zawodowych w obszarze kryminologii i kryminalistyki.	P6U_W	P6S_WG
	KiK_WG04	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metody badawcze, diagnostyczne i analityczne oraz zasady i techniki pozyskiwania, przetwarzania, analizy i interpretacji danych dotyczących zjawisk przestępczych, a także teorie wyjaśniające ich zastosowanie w badaniach prowadzonych w obszarze kryminologii i kryminalistyki oraz ich znaczenie dla diagnozowania i wyjaśniania zjawisk przestępczych i wspierania procesów decyzyjnych w zastosowaniach tej wiedzy w działalności zawodowej w zakresie kryminologii i kryminalistyki.	P6U_W	P6S_WG
	KiK_WG05	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zasady, metody i techniki kryminalistyczne, w szczególności dotyczące ujawniania, zabezpieczania i badania śladów oraz dowodów, analizy kryminalnej, psychologii śledczej i sądowej, profilowania kryminalnego, medycyny sądowej i toksykologii, a także ich znaczenie i zastosowanie w działalności zawodowej w procesie wykrywania, dowodzenia i wyjaśniania przestępstw oraz wykonywania czynności eksperckich w obszarze kryminologii i kryminalistyki.	P6U_W	P6S_WG

	KiK_WG06	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu rolę nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych w powstawaniu i zwalczaniu przestępczości, metody i narzędzia informatyki śledczej, cyberbezpieczeństwa, zarządzania bezpieczeństwem informacji oraz analizy śladów cyfrowych, a także ich znaczenie i zastosowanie w wykrywaniu, analizie i wyjaśnianiu przestępstw w działalności zawodowej w obszarze kryminologii i kryminalistyki.	P6U_W	P6S_WG
	KiK_WG07	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa, rolę instytucji publicznych, społecznych i organizacji pozarządowych w zapobieganiu przestępczości oraz wspieraniu ofiar przestępstw w obszarze związanym z kryminologią i kryminalistyką.	P6U_W	P6S_WG
WIEDZA - kontekst				
	KiK_WK01	Zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji oraz funkcje i zadania kryminologii i kryminalistyki w opisie, wyjaśnianiu i rozwiązywaniu problemów społecznych związanych z przestępczością.	P6U_W	P6S_WK
	KiK_WK02	Zna i rozumie społeczne, kulturowe, technologiczne, ekonomiczne, prawne i etyczne uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kryminologią i kryminalistyką, w tym kluczowe pojęcia z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego a także konsekwencje podejmowanych działań z zakresu kryminologii i kryminalistyki dla jednostek, organizacji i społeczeństwa.	P6U_W	P6S_WK
	KiK_WK03	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zasady i mechanizmy tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości, w tym związanej z działalnością zawodową w zakresie kryminologii i kryminalistyki.	P6U_W	P6S_WK

UMIEJĘTNOŚCI – wykorzystanie wiedzy	W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI			
	KiK_UW01	Potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę z zakresu kryminologii i kryminalistyki do formułowania i rozwiązywania złożonych oraz nietypowych problemów, a także wykonywania zadań w warunkach nie w pełni przewidywalnych poprzez właściwy dobór źródeł informacji, ich krytyczną analizę, ocenę i syntezę.	P6U_U	P6S_UW
	KiK_UW02	Potrafi dobierać i stosować właściwe metody, techniki oraz narzędzia badawcze i diagnostyczne, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne, w celu identyfikowania, analizowania i wyjaśniania zjawisk oraz problemów z zakresu kryminologii i kryminalistyki.	P6U_U	P6S_UW
	KiK_UW03	Potrafi analizować zjawiska przestępczości oraz identyfikować, interpretować i oceniać dowody kryminalistyczne, krytycznie oceniać wyniki badań z zakresu kryminologii i kryminalistyki, a także formułować wnioski i prezentować je z zachowaniem zasad etycznych i bezpieczeństwa.	P6U_U	P6S_UW
UMIEJĘTNOŚCI – komunikowanie się				
	KiK_UK01	Potrafi komunikować się z otoczeniem z wykorzystaniem specjalistycznej terminologii z zakresu kryminologii i kryminalistyki, z użyciem nowoczesnych rozwiązań technologicznych, a także brać udział w debacie, przedstawiać, uzasadniać i oceniać różne opinie oraz stanowiska, prowadząc merytoryczną dyskusję na temat problemów związanych z obszarem kryminologii i kryminalistyki.	P6U_U	P6S_UK
	KiK_UK02	Potrafi komunikować się w formie pisemnej, przygotowywać i przedstawiać raporty, analizować i oceniać różne stanowiska oraz argumenty dotyczące problemów związanych z kryminologią i kryminalistyką, wykorzystując specjalistyczną terminologię właściwą dla tych dziedzin oraz formułując własne opinie w oparciu o wiedzę naukową i obowiązujące zasady komunikacji akademickiej.	P6U_U	P6S_UK
UMIEJĘTNOŚCI – organizacja pracy				
	KiK_UO01	Potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz zespołową, współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych, w tym o charakterze interdyscyplinarnym, związanych z realizacją zadań w obszarze kryminologii i kryminalistyki.	P6U_U	P6S_UO
UMIEJĘTNOŚCI – uczenie się				
	KiK_UU01	Potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie w obszarze kryminologii i kryminalistyki, wykorzystując różnorodne źródła informacji, w tym krajowe i zagraniczne zasoby cyfrowe, w celu aktualizowania, pogłębiania i praktycznego wykorzystywania wiedzy oraz rozwijania kompetencji zawodowych z zakresu kryminologii i kryminalistyki.	P6U_U	P6S_UU
KOMPETENCJE – oceny – krytyczne podejście	W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH			
	KiK_KK01	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, odbieranych treści oraz informacji pochodzących z różnych źródeł w obszarze kryminologii i kryminalistyki, a także do uznawania znaczenia wiedzy naukowej z zakresu nauk społecznych, w tym nauk prawnych i dyscyplin pokrewnych oraz kryminologii i kryminalistyki w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z przestępczością oraz jej zwalczaniem.	P6U_K	P6S_KK
	KiK_KK02	Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z obszaru kryminologii i kryminalistyki w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym	P6U_K	P6S_KK

		rozwiązywaniem problemu .		
KOMPETE NCJE - odpowiedzia lność	KiK_KO01	Jest gotów brać odpowiedzialność za wypełnianie zobowiązań społecznych związanych z działalnością zawodową w obszarze kryminologii i kryminalistyki oraz do współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, z uwzględnieniem zasad etycznych i prawnych.	P6U_K	P6S_KO
	KiK_KO02	Jest gotów do inicjowania różnorodnych działań na rzecz interesu publicznego oraz rozwiązywania problemów społecznych związanych z obszarem kryminologii i kryminalistyki, a także do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.	P6U_K	P6S_KO
KOMPETE NCJE – rola zawodowa	KiK_KR01	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w obszarze kryminologii i kryminalistyki, z uwzględnieniem społecznych konsekwencji podejmowanych działań oraz dobra osób i instytucji, na rzecz których wykonuje zadania zawodowe.	P6U_K	P6S_KR
	KiK_KR02	Jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania ich przestrzegania od innych, a także do dbałości o dorobek, tradycję oraz etos zawodów związanych z kryminologią i kryminalistyką.	P6U_K	P6S_KR

Objaśnienia oznaczeń:

KiK	- kierunek studiów: „Kryminologia i Kryminalistyka”
WG	- kategoria efektów uczenia się: „wiedza” – „zakres i głębia”
WK	- kategoria efektów uczenia się: „wiedza” – „kontekst”
UK	- kategoria efektów uczenia się: „umiejętności” – „komunikowanie się”
UO	- kategoria efektów uczenia się: „umiejętności” – „organizacja pracy”
UU	- kategoria efektów uczenia się: „umiejętności” – „uczenie się”
UW	- kategoria efektów uczenia się: „umiejętności” – „wykorzystanie wiedzy”
KK	- kategoria efektów uczenia się: „kompetencje społeczne” – „krytyczne podejście”
KO	- kategoria efektów uczenia się: „kompetencje społeczne” – „odpowiedzialność”
KR	- kategoria efektów uczenia się: „kompetencje społeczne” – „rola zawodowa”
01 i kolejne	- numery efektów uczenia się

Zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów oraz liczby punktów ECTS

1. KSZTAŁCENIE OGÓLNE		
Kierunkowe efekty uczenia się	BHP	ECTS: 0
	Definicja i istota bezpieczeństwa i higieny pracy. Podstawowe akty prawne z zakresu BHP (Kodeks Pracy, Rozporządzenie w sprawie BHP na uczelniach. Ustawa o Ochronie Przeciwpowodziowej. Rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów BHP. Rozporządzenie w sprawie szkolenia z zakresu BHP. Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie). Instytucje pełniące nadzór nad przestrzeganiem przepisów BHP. Obowiązki i uprawnienia Rektora w zakresie przestrzegania zasad BHP na uczelni. Ogólne zasady BHP obowiązujące na terenie uczelni. Ogólne zasady dotyczące budynków, pomieszczeń, maszyn i urządzeń oraz wymagania, jakie powinny spełniać. Zasady wyposażenia budynków/pomieszczeń w sprzęt gaśniczy, apteczki. Zasady poruszania się w ciągach komunikacyjnych. Definicja czynników szkodliwych oraz działania optymalizujące działania czynników. Zagrożenia wypadkowe, rodzaje wypadków. Przyczyny wypadków. Podstawowe zasady ochrony przeciwpożarowej. Akty prawne w zakresie PPOŻ. Zapobieganie zagrożeniom pożarowym. Zasady postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia pożaru. Zasady posługiwania się sprzętem gaśniczym. Rodzaje gaśnic. Procedury ewakuacyjne. Stosowane znaki ewakuacji. Znaki bezpieczeństwa stosowane w ochronie przeciwpożarowej. Postępowanie w razie wypadku. Przepisy regulujące obowiązek udzielenia pierwszej pomocy poszkodowanemu. Podstawowe zabiegi resuscytacyjne. Pozycja boczna ustalona. Opatrywanie zranień, złamań, zwichnięć, oparzeń. Postępowanie w przypadku porażenia prądem elektrycznym. Postępowanie w przypadku zatrucia.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Umiejętności akademickie	ECTS: 1
KiK_WG01 KiK_WK01	Wartości akademickie. Odróżnienie nauki od pseudonauki. Obiektywizm, sceptycyzm, dążenie do prawdy, otwartość na nowe informacje, dążenie do zdobywania kompetencji, sumienność. Ochrona wartości intelektualnej, bezstronne, niezafałszowane prezentowanie danych. Identyfikowanie problemu. Prezentacja konkretnych przykładów problemów. Poszukiwanie zagadnienia, które dla studenta jest ważne, które wzbudza jego zainteresowanie i potrzebę działania. Przedstawienie opisu problemu. Rozumowanie. Myślenie racjonalne i intuicyjne. Błędy i zniekształcenia myślenia racjonalnego (np. błąd potwierdzenia). Myślenie probabilistyczne. Myślenie przyczynowe. Wnioskowanie. Analiza potencjalnych zniekształceń w sposobie postrzegania problemu. Analiza zagrożeń i szans. Analiza struktury przyczynowej problemu. Komunikowanie. Styl pisania tekstów akademickich. Struktura różnych rodzajów tekstów akademickich. Pisanie projektu zawierającego opis problemu, przegląd dostępnych danych na jego temat oraz propozycję jego rozwiązania. Uczestniczenie w dyskusji. Argumentowanie. Przyjmowanie krytyki. Ustna prezentacja projektu z wykorzystaniem technik audiowizualnych.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Wprowadzenie do psychologii	ECTS: 5
KiK_WG01 KiK_WG02 KiK_WG04	Relacje pomiędzy psychologią i innymi dyscyplinami nauk społecznych oraz nauk humanistycznych. Nowoczesna wiedza psychologiczna a jej społeczne i humanistyczne korzenie. Psychologia świadomości; przedstawiciele, kontrowersje. Introspekcja jako metoda badawcza i jej krytycy. Funkcjonalizm i teoria czynności Tomaszewskiego. Wielkie szkoły psychologiczne: behawioryzm, psychoanaliza, psychologia humanistyczna, psychologia poznawcza, psychologia pozytywna. Psychologiczne koncepcje człowieka. Psychologiczne podstawy zachowania. Podstawowe aspekty psychiki człowieka. Wybrane eksperymenty psychologiczne i ich znaczenie dla współczesnej nauki. Podstawowe zasady metodologii w badaniach psychologicznych. Nowe kierunki rozwoju psychologii.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Podstawy ekonomii	ECTS: 5

KiK_WG02 KiK_WG04 KiK_WK01	Charakterystyka osobliwości ekonomii jako nauki – analiza najważniejszych cech, język ekonomii, sposoby pozyskiwania danych źródłowych, kategorie ekonomiczne, modelowanie. Charakterystyka współczesnych kierunków rozwoju ekonomii (rys historyczny). Analiza procesu badawczego w ekonomii (przedmiot badań ekonomii, schemat tworzenia wiedzy, metody badawcze). Charakterystyka podmiotów ekonomicznych. Treści programowe: Kierunki rozwoju ekonomii jako nauki, Proces badawczy w ekonomii – proces wnioskowania w ekonomii, metody badawcze w ekonomii, wyjaśnianie i prognozowanie w ekonomii, Osobliwości ekonomii, Wewnętrzny podział ekonomii, subdyscypliny ekonomiczne, Ekonomia głównego nurtu i poza głównym nurtem Teorie ludnościowe, Problem ubóstwa i wykluczenia zawodowego oraz problem aktywności zawodowej i bezrobocia, Wzrost i rozwój gospodarczy, Inflacja i deflacja.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Podstawy komunikacji społecznej	ECTS: 4
KiK_WG01 KiK_WK01	Komunikacja społeczna - definicje, modele i tradycje badawcze. Komunikacja interpersonalna – teorie poświęcone przekazom interpersonalnym, budowaniu i podtrzymywaniu relacji oraz wywieraniu wpływu. Komunikacja publiczna i grupowa – teorie poświęcone komunikacji grupowej, publicznej i w organizacjach. Komunikacja masowa – teorie poświęcone kulturze i mediom oraz efektom medialnym. Komunikacja interkulturowa - teorie poświęcone kontaktom interkulturowym i procesom adaptacji. Integracja teorii komunikacji.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Wprowadzenie do filozofii	ECTS: 5
KiK_WG01 KiK_WK01	Filozofia jako refleksja i wiedza o świecie. Struktura filozofii. Metoda filozofii. Cele filozofii. Gatunki wiedzy ludzkiej. Filozofia a nauka. Spory o naturę rzeczywistości (pytanie o arche, spór o substancje: monizm, dualizm, pluralizm, spór o istnienie świata: realizm - idealizm). Wielkie systemy ontologiczno-metafizyczne (Platona, Arystotelesa, św. Augustyna, św. Tomasza, Kartezjusza, Kanta, Hegla). Spór o źródła poznania: racjonalizm genetyczny (natywizm), empiryzm genetyczny, racjonalizm-irrationalizm. Spór o metodę poznania (aprioryzm, aposterioryzm). Spór o przedmiot (granice) poznania (realizm, sceptycyzm, agnostycyzm). Wybrane koncepcje prawdy: klasyczna (arystotelesowska) koncepcja prawdy, nieklasyczne teorie prawdy. Problem absolutności i względności prawdy. Antropologia filozoficzna: problem psychofizyczny, dualizm antropologiczny (Platon, Kartezjusz), hylemorfizm Arystotelesa, chrześcijańskie koncepcje człowieka, egzystencjalistyczna wizja człowieka). Podstawowe nurty współczesnej filozofii (pozytywizm i neopozytywizm, egzystencjalizm, filozofia dialogu, personalizm, pragmatyzm i postmodernizm). Fundamentalne pytania filozofii wartości (spór o istnienie wartości, ład aksjologiczny, poznanie wartości). Kierunki i szkoły w etyce. Etyka opisowa i etyka normatywna. Zagadnienia sensu i celu życia. Filozofia społeczna. Podstawowe wartości społeczne: sprawiedliwość, równość, wolność. Wizje dobrego państwa. Wybrane zagadnienia estetyki (piękno jako idea, subiektywizacja i indywidualizacja piękna w świetle krytyki smaku, doświadczenie estetyczne, piękno natury). Filozofia języka (język jako medium i jako przedmiot poznania, natura znaczenia, użycie języka, rozumienie języka, relacja między językiem a rzeczywistością). Spór o uniwersalia. Tłumaczenie i interpretacja. Poznanie a rozumienie. Debata oksfordzka nad tezami filozoficznymi.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Własność intelektualna	ECTS: 5
KiK_WG01 KiK_WG02 KiK_WK01	Definicja i historia własności intelektualnej. Różnice między własnością fizyczną a intelektualną. Znaczenie własności intelektualnej w gospodarce i społeczeństwie. Prawo autorskie i prawa pokrewne - definicja, zakres ochrony, wyjątki. Prawo znaków towarowych - definicja, procedura rejestracji znaku towarowego, prawa i obowiązki posiadacza znaku towarowego. Prawo patentowe - definicja, procedura zdobycia patentu, prawa i obowiązki posiadacza patentu. Ochrona wiedzy i technologii tajemniczych. Systemy ochrony własności intelektualnej w Europie, USA, Azji. Międzynarodowe traktaty i konwencje dotyczące własności intelektualnej. Organizacje międzynarodowe zajmujące się własnością intelektualną (np. WIPO, WTO). Ochrona własności intelektualnej w świecie technologii cyfrowych: strony www i domeny internetowe, wyszukiwarki internetowe, serwisy aukcyjne, E - commerce, media społecznościowe, programy komputerowe, wynalazki wspomagane komputerowo (computer – implement inventions), sztuczna inteligencja, ochrona baz danych, ochrona wizerunku. Własność intelektualna w kontekście oprogramowania i gier komputerowych. Problematyka piractwa internetowego. Cyberbezpieczeństwo a prawo własności intelektualnej. Prawo własności intelektualnej a technologie blockchain. Zarządzanie prawem własności intelektualnej.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Zajęcia sportowo – rekreacyjne (tylko studia stacjonarne)	ECTS: 0

	Semestr I. Zasady bezpiecznego uczestnictwa w zajęciach sportowo-rekreacyjnych. Trening zdrowotny. Formy aktywności ruchowej przy muzyce - aerobik, TBC, joga. Ćwiczenia kształtujące sylwetkę z wykorzystaniem sprzętu fitness. Zespołowe gry sportowe - piłka nożna. Zajęcia aerobowe. Rodzaje zajęć aerobowych. trening aerobowy i jego funkcje. Nauka i demonstracja technik i ćwiczeń. Zespołowe gry sportowe - piłka siatkowa. Tenis stołowy - nauka i doskonalenie wykonania podstawowych elementów technicznych. Elementy tańca towarzyskiego. Samba, cha-cha, rumba, salsa, jive, disco samba, rock'n'roll, walc angielski, tango, walc wiedeński, slowfox i quickstep. Semestr II. Zajęcia korekcyjno- kompensacyjne wsparte ćwiczeniami relaksacyjnymi. Zespołowe gry sportowe – koszykówka. Zespołowe gry sportowe - piłka ręczna. Badminton - nauka i doskonalenie podstawowych elementów technicznych. Futsal - nauka i doskonalenie techniki gry. Kształtowanie sprawności ruchowej oraz umiejętności technicznych przez gry i ćwiczenia ogólnorozwojowe.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Język obcy: angielski	ECTS: 9
KiK_UK01 KiK_UK02	Semestr I. Przymiotniki opisujące wygląd, osobowość i zachowanie człowieka. Struktura i zastosowanie czasów teraźniejszych: czas teraźniejszy prosty - Present Simple. Środowisko naturalne i ochrona przyrody – leksyka. Struktura i zastosowanie czasów teraźniejszych: czas teraźniejszy ciągły Present Continuous. Zdrowie i ciało człowieka – leksyka. Kontrastywne zastosowanie czasów teraźniejszych: Present Simple vs Present Continuous. Turystyka, podróże i wakacje – leksyka. Struktura i zastosowanie czasów teraźniejszych: czas Present Perfect Simple and Continuous (skutek vs akcja). Czas wolny człowieka: hobby, sport, rekreacja – leksyka. Kontrastywne, kompleksowe zastosowanie wszystkich czasów teraźniejszych języka angielskiego. Semestr II. Pobyt w hotelu - problemy i ich rozwiązywanie -leksyka. Struktura i zastosowanie czasów przeszłych: czas przeszły prosty - Past Simple czasowniki regularne i nieregularne. Państwa świata – leksyka. Struktura i zastosowanie czasów przeszłych: czas przeszły ciągły - Past Continuous. Handel, biznes i komunikacja biznesowa – leksyka. Kontrastywne zastosowanie czasów przeszłych: Past Simple vs Past Continuous. Systemy ustrojowe – leksyka. Struktura i zastosowanie czasów przeszłych: czas Past Perfect. Moda i ubrania – leksyka. Kontrastywne, kompleksowe zastosowanie wszystkich czasów przeszłych języka angielskiego. Semestr III. Anatomia ciała – leksyka. Struktura i zastosowanie czasów przyszłych: czas przyszły prosty - Will + infinitive. Konflikty- leksyka. Struktura i zastosowanie czasów przyszłych: wyrażenie "going to" - plany i przewidywanie przyszłości. Sport – leksyka. Struktura i zastosowanie czasów przyszłych: zaaranżowana przyszłość - Present Continuous for future. Życie na wsi i w mieście – leksyka. Kontrastywne zastosowanie czasów przyszłych: will = infinitive, going to, Present Continuous for future. Samorządy lokalne – leksyka. Kontrastywne, kompleksowe zastosowanie wszystkich czasów przyszłych języka angielskiego (z uwzględnieniem Future Continuous, Future Perfect i form opisowych). Semestr IV. Instytucje międzynarodowe – leksyka. Zdania złożone - struktura i zastosowanie - kompleksowe zastosowanie spójników. Prawo i systemy podatkowe – leksyka. Czasowniki frazowe - rozdzielne i nierozdzielne. Dyplomacja – leksyka. Czasowniki modalne - ich funkcje i formy. Analiza i tłumaczenie tekstów specjalistycznych z zakresu polityki i administracji. Mowa zależna w języku angielskim - zasady tworzenia i zastawiania. Prezentacja wybranego tematu z zakresu polityki i administracji w języku angielskim - wypowiedź ustna. Kompleksowe zastosowanie rzeczowników, przymiotników, i przysłówków w różnych zdaniach z uwzględnieniem wszystkich czasów języka angielskiego (teraźniejszość, przeszłość, przyszłość).	
Kierunkowe efekty uczenia się	Język obcy: niemiecki	ECTS: 9
KiK_UK01 KiK_UK02	Semestr I. Przymiotniki opisujące wygląd, osobowość i zachowanie człowieka. Rodzajnik określony i nieokreślony odmiana przez przypadki. Środowisko naturalne i ochrona przyrody – leksyka. Zaimek osobowy - odmiana przez przypadki. Zdrowie i ciało człowieka – leksyka. Rzeczownik niemiecki - odmiana przez przypadki - Nominativ, Genitiv, Dativ, Akkusativ. Turystyka, podróże i wakacje – leksyka. Czasowniki modalne, czasowniki haben i sein - odmiana i zastosowanie. Czas wolny człowieka: hobby, sport, rekreacja – leksyka. Przyimki niemieckie z Dativ i Akkusativ. Semestr II. Pobyt w hotelu - problemy i ich rozwiązywanie – leksyka. Czas przeszły Perfekt z haben i sein - czasowniki słabe i mocne. Państwa świata – leksyka. Czas przeszły Praeteritum - odmiana czasowników. Handel, biznes i komunikacja biznesowa – leksyka. Czasowniki niemieckie wymagające przypadków Dativ i Akkusativ. Systemy ustrojowe – leksyka. Zdania złożone podrzędnie. Moda i ubrania – leksyka. Tryb rozkazujący języka niemieckiego. Semestr III. Anatomia ciała – leksyka. Zdanie podrzędne dopełnieniowe i okolicznikowe celu	

	(z dass i damit). Konflikty- leksyka. Stopniowanie przymiotników niemieckich. Sport – leksyka. Zdanie podrzędne warunkowe i przyczynowe (z wenn i weil). Laboratorium i sprzęt laboratoryjny – leksyka. Czasowniki zwrotne w Dativ i Akkusativ. Samorządy lokalne – leksyka. Zdanie podrzędne czasowe i ograniczające (z wenn, waehrend, obwohl). Semestr IV. Instytucje międzynarodowe – leksyka. Zaimki i zdania względne. Prawo i systemy podatkowe – leksyka. Tryb przypuszczający czasowników słabych i mocnych Konjunktiv II. Dyplomacja – leksyka. Strona bierna Passiv - wszystkie czasy. Analiza i tłumaczenie tekstów specjalistycznych z zakresu polityki i administracji. Czas przeszły Plusquamperfekt. Prezentacja wybranego tematu z zakresu kryminologii i kryminalistyki w języku niemieckim - wypowiedź ustna. Czas przyszły Futur I i II.

2. KSZTAŁCENIE KIERUNKOWE		
Kierunkowe efekty uczenia się	Wstęp do nauki o państwie i prawie	ECTS: 5
KiK_WG03 KiK_WK02	Definicja prawa. Funkcje prawa. Różnice między prawem a moralnością. Różnice między prawem a sprawiedliwością. Norma prawna: Definicja i Struktura. System prawny: Hierarchia norm. Rodzaje praw: Prawo materialne i prawo procesowe, prawo publiczne i prywatne, Zasady funkcjonowania Unii Europejskiej. Prawo pierwotne i pochodne. System prawny kontynentalny System common law. Systemy religijne i ich wpływ na prawo. Konstytucja jako najważniejszy akt prawny. Struktura i funkcje państwa. Podstawowe zasady prawa cywilnego i handlowego. Kodeks cywilny – charakterystyka. Zasady odpowiedzialności karnej. Kodeks karny – charakterystyka. Rola administracji publicznej. Regulacje administracyjne. Historia praw człowieka. Prawa człowieka w prawie międzynarodowym. Profesje prawnicze i ich Etyka. Wyzwania etyczne w prawie.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Prawoznawstwo	ECTS: 5
KiK_WG03 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_UK01 KiK_KK02	Definicja prawa. Funkcje prawa. Różnice między prawem a moralnością. Różnice między prawem a sprawiedliwością. Norma prawna: Definicja i struktura. System prawny: hierarchia norm. Rodzaje praw: prawo materialne i prawo procesowe, prawo publiczne i prywatne. Zasady funkcjonowania Unii Europejskiej. Prawo pierwotne i pochodne. System prawny kontynentalny. System common law. Systemy religijne i ich wpływ na prawo. Konstytucja jako najważniejszy akt prawny. Struktura i funkcje państwa. Podstawowe zasady prawa cywilnego i handlowego. Kodeks cywilny – charakterystyka. Zasady odpowiedzialności karnej. Kodeks karny – charakterystyka. Rola administracji publicznej. Regulacje administracyjne. Historia praw człowieka. Prawa człowieka w prawie międzynarodowym. Profesje prawnicze i ich Etyka. Wyzwania etyczne w prawie.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Kryminologia	ECTS: 5
KiK_WG02 KiK_WG03 KiK_WG07 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_UW07 KiK_KK01	Pojęcie, przedmiot i zakres kryminologii. Kryminologia i jej powiązania z innymi naukami. Podstawowe nurty w kryminologii: kryminologia klasyczna, pozytywistyczna, antynaturalistyczna, neoklasyczna. Główne teorie kryminologiczne: biologiczne, psychologiczne oraz socjologiczne. Opis przestępczości. Przestępczość: rozmiar, statystyki, struktura przestępczości, dynamika przestępczości, przestępczość „nieujawniona” i „ciemna liczba przestępstw”, przestępczość w mediach. Problematyka czynnika kryminogennego i kryminogenezy. Przestępczość zorganizowana, przestępczość gospodarcza, przestępczość nieletnich, przestępczość kobiet. Przestępczość powrotna. Substancje psychoaktywne jako problem społeczny, alkohol jako czynnik kryminogenny. Przemoc i agresja. Wprowadzenie w problematykę samobójstw. Zachowania chuligańskie na stadionach - zapobieganie. Terroryzm jako forma przestępczości zorganizowanej. Korupcja. Zabójcy seryjni. Determinanty zjawisk przestępczych. Sposoby zapobiegania przestępczości: strategie działań zapobiegawczych, profilaktyka społeczna, problem kary i pozbawienia wolności - izolacja więzienna, resocjalizacja, podkultury więzienne. Rola społeczności lokalnych w zapobieganiu przestępczości. System prawny a kryminologia. Prawo karne i jego wpływ na przestępczość. Interwencja i prewencja przestępczości. Programy profilaktyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych - aktualne trendy.	

Kierunkowe efekty uczenia się	Kryminalistyka	ECTS: 4
KiK_WG04 KiK_WG05 KiK_WG06 KiK_WK01	Przesłanki powstania kryminalistyki. Historia i rozwój kryminalistyki. Struktura kryminalistyki i jej miejsce w systemie nauk. Przedmiot i zakres kryminalistyki. Funkcje i działy kryminalistyki. Terminologia w kryminalistyce. Etyka w kryminalistyce. Naczelne zasady kryminalistyki. Kryminalistyczne badanie miejsca zdarzenia. Kryminalistyczne zasady prowadzenia oględzin: miejsca, osoby, rzeczy i zwłok. Zabezpieczenie śladów na miejscu zdarzenia. Pojęcie śladu kryminalistycznego, ich charakterystyka oraz rola w prowadzonym postępowaniu przygotowawczym. Metody ujawniania i zabezpieczania śladów kryminalistycznych oraz ich wykorzystanie w procesie. Ekspertyza kryminalistyczna. Specjalista i biegły na miejscu zdarzenia. Dowód w postępowaniu karnym: rodzaje dowodów, współczesne metody dowodzenia. Wersje kryminalistyczne, modus operandi. Eksperyment procesowo-kryminalistyczny. Fotografia kryminalistyczna - dokumentacja, szkice, skaner 3D. Wprowadzenie do problematyki badań identyfikacyjnych - podstawowe badania techniczne w kryminalistyce. Błędy w kryminalistyce. Przyszłość kryminalistyki - biometria, sztuczna inteligencja.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Teorie etiologiczne w kryminologii	ECTS: 4
KiK_WG02 KiK_WG06 KiK_WG07 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_KK01	Determinanty kształtujące przestępczość: genetyczne, psychologiczne, społeczne, kulturowe i ekonomiczne. Historia studiów nad etiologią przestępczości. Geny i przestępczość: badania genetyczne. Neurobiologia przestępczości: mózg, hormony i przestępczość. Teoria ewolucyjna a przestępczość. Osobowość i przestępczość: teorie osobowości. Psychopatia i przestępczość. Stres, traumy i przestępczość. Teorie społeczne: interakcjonizm symboliczny, teoria konfliktu, teoria kontroli społecznej. Związek między kulturą, ubóstwem, edukacją a przestępczością. Przemoc w rodzinie, przemoc rówieśnicza i przestępczość. Media i przestępczość. Teorie ekonomiczne przestępczości. Bezrobocie i przestępczość. Dyskryminacja i nierówność ekonomiczna a przestępczość. Koncepcje zapobiegania przestępczości. Strategie reaktywne: karanie, resocjalizacja i odstraszenie. Strategie proaktywne: edukacja, zasady równej szansy i programy wsparcia społecznego. Technologiczny wpływ na przestępczość: cyberprzestępczość i AI. Przyszłe kierunki badań nad etiologią przestępczości.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Oględziny miejsca zdarzenia – zabezpieczanie śladów kryminalistycznych	ECTS:5
KiK_WG04 KiK_WG05 KiK_WG06 KiK_UW02 KiK_UW03 KiK_KR01	Oględziny miejsca zdarzenia, ich znaczenie, podstawy prawne, przedmiot oględzin. Zadania czynności oględzin. Zasady przeprowadzania oględzin. Metody prowadzenia oględzin. Sposoby prowadzenia oględzin. Strefy czynnościowe oględzin. Typy miejsc zdarzeń: analiza różnych rodzajów miejsc zdarzeń, takich jak miejsca zabójstw, wypadków drogowych, katastrof naturalnych itp. Oznaczanie ujawnionych śladów. Algorytm zabezpieczania śladów przedmiotów. Metryczka identyfikacyjna. Zabezpieczanie śladów kryminalistycznych na miejscu przestępstwa. Postępowanie na miejscu zdarzenia. Dowody, fotografia kryminalistyczna i dokumentacja miejsca zdarzenia. Techniki fotografowania i dokumentowania miejsca zdarzenia w celu zachowania dowodów i informacji. Analiza śladów, przedmiotów i rzeczy. Zastosowanie forensyki komputerowej w analizie miejsca zdarzenia. Zasady etyki na miejscu zdarzenia. Omówienie technik pobierania próbek do badań biologicznych. Oględziny miejsca zdarzenia złożonego pod względem organizacyjnym. Oględziny miejsc katastrof i aktów terrorystycznych oraz prowadzenie czynności identyfikacyjnych zgodnie z metodyką i wytycznymi Interpolu oraz przepisami obowiązującymi polskie organy ścigania. Metodyka identyfikacji ciał ofiar katastrof (DVI). Protokół oględzin miejsca, osoby, rzeczy. Protokół oględzin miejsca wypadku drogowego. Metody odtwarzania zdarzeń na podstawie dowodów znalezionych na miejscu zdarzenia. Zastosowanie Technologii 3D. Zastosowanie geoinformacji.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Organizacja ochrony porządku i bezpieczeństwa	ECTS:3
KiK_WG03 KiK_WG07 KiK_WK01 KiK_WK02	Podstawy prawne systemu bezpieczeństwa: Konstytucja RP i ustawy szczególne np. o Policji, o Straży Granicznej, o ochronie osób i mienia, o zarządzaniu kryzysowym. Rola prawa międzynarodowego i UE. Bezpieczeństwo publiczne i porządek publiczny - istota i charakterystyka podstawowych pojęć. Czynniki wpływające na poziom bezpieczeństwa i porządku publicznego. System bezpieczeństwa państwa- poziom centralny: Sejm, Prezydent, Rada Ministrów, Rządowe Centrum Bezpieczeństwa. Poziom wojewódzki, powiatowy i gminny: wojewoda, starosta, wójt, burmistrz, prezydent miasta. Organy i służby odpowiedzialne za porządek i bezpieczeństwo. Policja, Straż Graniczna, Państwowa Straż Pożarna, Żandarmeria Wojskowa, Służba Więzienna, ABW, SOP, i inne służby. Formacje wspierające i uzupełniające. Samorząd terytorialny w budowaniu bezpieczeństwa i porządku publicznego - zakres działania i zadania jednostek. Straże gminne/miejskie. Ochrona osób i mienia (agencje ochrony, kwalifikowani pracownicy ochrony), organizacje pozarządowe i ochotnicze. Organy państwowe i instytucje podległe Prezesowi Rady	

	Ministrów oraz Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji. Formacje wojskowe w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Wybrane organizacje pozarządowe w budowaniu bezpieczeństwa i porządku publicznego. Środki i formy działania organów bezpieczeństwa: kontrola osobista, legitymowanie, zatrzymanie. Użycie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej. Stany nadzwyczajne i sytuacje kryzysowe: stan wojenny, stan wyjątkowy, stan klęski żywiołowej, system zarządzania kryzysowego w RP. Ochrona ludności i obrona cywilna.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Zarządzanie sytuacją kryzysową	ECTS:2
KiK_WG03 KiK_WG07 KiK_WK01 KiK_UW01 KiK_UO01 KiK_KR01	Pojęcie bezpieczeństwa, zagrożenia i sytuacji kryzysowej. Definicja kryzysu z obszaru bezpieczeństwa wewnętrznego. Podstawy prawne w Polsce: Ustawa o zarządzaniu kryzysowym, przepisy o stanach nadzwyczajnych. Ramy międzynarodowe(UE, NATO, ONZ). System zarządzania kryzysowego w RP – Struktura: poziom krajowy, wojewódzki, powiatowy, gminny. Rola organów administracji rządowej i samorządowej. Rządowe Centrum Bezpieczeństwa i centra zarządzania kryzysowego. Przeciwdziałanie a zapobieganie zjawisku kryzysu. Instytucje systemu zarządzania kryzysowego. Fazy zarządzania kryzysowego: zapobieganie, przygotowanie, reagowanie, odbudowa i odtwarzanie. Rodzaje zagrożeń i sytuacji kryzysowych: klęski żywiołowe: powódzie, pożary, susze, epidemie. Katastrofy, zagrożenia terrorystyczne. Zagrożenia społeczne. Siły i środki w zarządzaniu kryzysowym. Planowanie i dokumenty w zarządzaniu kryzysowym: plany zarządzania kryzysowego, procedury ewakuacji, alarmowania ostrzegania, systemy łączności i wymiany informacji. Rola administracji publicznej w zapobieganiu i zwalczaniu zagrożeń kryzysowych. Obrona cywilna. Wojska Obrony Terytorialnej. Państwo Straż Pożarna. Ochotnicza Straż Pożarna. Policja i Agencja Bezpieczeństwa. Terenowa i centralna administracja zarządzania kryzysowego. Służby ratownicze w Polsce. Konstytucyjne aspekty funkcjonowania państwa w stanach nadzwyczajnych. Organizacja pomocy humanitarnej. Współpraca międzynarodowa w zarządzaniu kryzysowym. Ochrona infrastruktury krytycznej. Zarządzanie bezpieczeństwem informacji. Polityka informacyjna w sytuacji zarządzania kryzysowego.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Podstawy prawa karnego i prawa wykroczeń	ECTS: 4
KiK_WG03 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_UK01 KiK_KK02	Ustawa Kodeks karny, normy międzynarodowe i europejskie. Orzecznictwo. Przestępstwo. Sprawca. Kara. Skutek. Zasada legalności. Zasada humanitaryzmu. Zasada winy. Zasada indywidualizacji kary. Pojęcie przestępstwa. Elementy przestępstwa. Rodzaje przestępstw. Stadia przestępstwa. Pojęcie sprawcy. Formy sprawstwa. Uczestnictwo w przestępstwie. Przestępstwa przeciwko zdrowiu. Kradzież. Rozbój. Wyrządzenie szkody na mieniu. Przestępstwa gospodarcze. Porwanie. Znieważenie. Przemoc w rodzinie. Fałszerstwo. Przestępstwa korupcyjne. Przestępstwa przeciwko sądownictwu. Przesłanki odpowiedzialności karnej. Niepoczytalność. Przestępstwa nieumyślne i umyślne. Rodzaje kar. Zasady wymierzania kar. Wykonanie kary. Środki zabezpieczające. Środki wychowawcze. Okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną. Okoliczności łagodzące odpowiedzialność karną.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Społeczeństwo informacyjne (DW)	ECTS: 4
KiK_WG01 KiK_WG06 KiK_WK01 KiK_UW01 KiK_UK01 KiK_KK01	Definicja społeczeństwa informacyjnego. Rys historyczny rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Rozwój technologii cyfrowych. Przełomowe momenty w historii technologii informacyjnej. Gospodarka cyfrowa, ICT i globalizacja. Człowiek w społeczeństwie informacyjnym. Media cyfrowe, social media. Społeczności wirtualne. Rząd cyfrowy i e administracja. Prawa cyfrowe i prywatność w Internecie. Cyberbezpieczeństwo. Technologia informacyjna i kultura masowa. Media cyfrowe a kultura. Kultura partycypacyjna. Etyczne problemy technologii informacyjnej. Cyfrowe równouprawnienie. Technologia informacyjna a środowisko. ICT w służbie zrównoważonego rozwoju.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Media i przestępczość (DW)	ECTS: 4
KiK_WG02 KiK_WG06 KiK_WG07 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_KK01	Podstawowe mechanizmy ewolucji i konwergencji mediów w kontekście kryminologicznym. Sprawcy przestępstw: recydywiści, przestępcy zawodowi, nieletni, kobiety, zabójstwa masowe, rozproszone, terrorystyczne, zabójstwa na zlecenie, zabójstwa seryjne. Rodzaje przestępczości: tradycyjna, ponadgraniczna, (handel ludźmi). Kryminogenne zjawiska (prostyucja, chuligaństwo stadionowe). Media jako stymulator i model zachowań przestępczych i dewiacyjnych. Treści medialne ukazujące krzywdzenie innych jako przykład treści zawierających przemoc. Przemoc interaktywna. Media jako nośnik informacji, media cyfrowe. Pozytywny wymiar mediów w przeciwdziałaniu przestępczości. Nowoczesne środki i metody zapobiegania przestępczości (monitoring kamer, dozór elektroniczny) oraz reakcja społecznej i jej rola w zapobieganiu przestępczości.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Wstęp do cyberbezpieczeństwa (DW)	ECTS: 4

KiK_WG04 KiK_WG06 KiK_WK02	Rozumienie Cyberbezpieczeństwo. Kluczowe terminy i definicje. Ważność Cyberbezpieczeństwo. Ewolucja Cyberbezpieczeństwo. Najważniejsze incydenty w historii Cyberbezpieczeństwo. Malware, phishing, ransomware, ataki DDoS, Spoofing, Man-in-the Middle, Social Engineering. Ataki siłą brutto. Ataki na sieć i systemy. Protokoły i architektura sieci. Bezpieczeństwo sieciowe. Firewall i IDS, Linux, Windows, MacOS, Patching i aktualizacje. Polityki bezpieczeństwa. Symetryczna i asymetryczna kryptografia. Protokoły i standardy. Ochrona danych. Backup i odzyskiwanie danych. Ocena ryzyka. Minimalizacja ryzyka. Planowanie awaryjne. ISO 27001, NIST, Audyt i zgodność. Prawo krajowe i międzynarodowe. RODO. Kodeks etyczny. Scenariusze Etyczne. Przyszłość Cyberbezpieczeństwo. Przyszłe zagrożenia. Rozwój technologii i jej wpływ na cyberbezpieczeństwo.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Zarządzanie bezpieczeństwem informacji (DW)	ECTS: 4
KiK_WG04 KiK_WG06 KiK_WK02	Integralność, dostępność. Typy zagrożeń dla bezpieczeństwa informacji. Przegląd narzędzi i technik zabezpieczających informacje. Definicja i typy ryzyka. Proces zarządzania ryzykiem: identyfikacja, ocena, łagodzenie, monitorowanie. Narzędzia i techniki do oceny ryzyka. Definicja i cele polityk bezpieczeństwa informacji. Tworzenie skutecznych polityk bezpieczeństwa, Implementacja i egzekwowanie polityk bezpieczeństwa. Zarządzanie zmianą w politykach bezpieczeństwa. Fizyczne zabezpieczenia: kontrola dostępu, ochrona przed pożarem, zabezpieczenia przeciwpowodziowe, itp. Bezpieczeństwo sprzętu komputerowego i urządzeń przenośnych. Bezpieczeństwo telekomunikacyjne i sieciowe. Prawo informacyjne a bezpieczeństwo informacji. Etyka w bezpieczeństwie informacji. Regulacje i standardy branżowe dotyczące bezpieczeństwa informacji. Planowanie reakcji na incydenty. Testowanie i egzekwowanie planów reakcji. Tworzenie i utrzymanie planów ciągłości działania. Proces audytu bezpieczeństwa informacji. Zarządzanie zasobami ludzkimi: świadomość bezpieczeństwa, szkolenia i edukacja.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Psychologia śledcza i sądowa	ECTS:2
KiK_WG02 KiK_WG05 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_UW03 KiK_KK02	Definicja, historia i zakres psychologii śledczej i sądowej. Historia i rozwój dziedziny. Zastosowanie psychologii w systemie prawnym. Rola psychologa sądowego w procesie karnym. Błędy poznawcze i heurystyki w pracy śledczej. Wpływ stresu, presji czasu i emocji na ocenę dowodów. Mechanizmy pamięci i zeznania świadków. Przesłuchania i techniki wywiadu. Fałszywe wspomnienia i błędy identyfikacji. Techniki przesłuchań i wpływ sugestii. Profilowanie kryminalne: podstawy teoretyczne i modele profilowania (np. podejście FBI, podejście psychologiczne). Psychologia sprawcy – mechanizmy motywacyjne zachowań przestępczych, typologie sprawców np. przestępstwa seksualne, zabójstwa, podpalacze). Psychologia ofiary (czynniki ryzyka wiktymizacji, rola ofiary w przebiegu zdarzenia, konsekwencje psychiczne dla ofiar). Psychologia seryjnych sprawców. Psychologia przestępstw seksualnych. Psychologia terroryzmu. Zaburzenia psychiczne a odpowiedzialność karna. Techniki psychologiczne stosowane w przesłuchaniach. Etyka w psychologii sądowej. Opinie i ekspertyzy psychologiczne. Współpraca z wymiarem sprawiedliwości.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Postępowanie karne	ECTS:4
KiK_WG01 KiK_WG03 KiK_WK02 KiK_UW03 KiK_UK01 KiK_KK02	Źródła prawa i zasady ogólne postępowania karnego. Konstytucyjne i kodeksowe zasady procesu. Organy postępowania karnego: Sąd, prokurator, Policja. Kompetencje i właściwości organów. Strony i uczestnicy postępowania: oskarżony, obrońca, pokrzywdzony, oskarżyciel publiczny, poślikowy oraz prywatny, świadkowie, biegli, kuratorzy. Dowody i postępowanie dowodowe. Środki przymusu procesowego: zatrzymanie, tymczasowe aresztowanie, środki wolnościowe, poręczenia, dozór Policji, przeszukiwanie, zatrzymanie rzeczy. Etapy postępowania karnego: Postępowanie przygotowawcze i jego formy: śledztwo i dochodzenie. Postępowanie przed Sądem I instancji. Postępowanie odwoławcze (apelacja, zażalenie). Nadzwyczajne środki zaskarżenia: kasacja, wznowienie postępowania. Pojęcie, istota i rodzaje postępowań szczególnych – przyspieszone, uproszczone, prywatno skargowe. Konsensualne formy zakończenia postępowania: dobrowolne poddanie się karze, skazanie bez rozprawy. Postępowanie w sprawach nieletnich, pojęcie, istota. Rodzaje postępowań. Rola sądzięgo w sprawach dla nieletnich. Rola sądu rodzinnego. Postępowanie karne w sprawach wojskowych. Postępowanie odwoławcze. Środki zaskarżenia. Środki odwoławcze. Orzeczenia w postępowaniu karnym: wyroki, postanowienia, zarządzenia, prawomocność i wykonalność. Postępowanie wykonawcze: wykonanie kary pozbawienia wolności, grzywny, środków karnych, warunkowe przedterminowe zwolnienie. Odszkodowanie i zadośćuczynienie, ułaskawienie. Międzynarodowe aspekty postępowania karnego-Europejski Nakaz Aresztowania. Ekstradycja. Pomoc prawna w sprawach karnych. Sądownictwo międzynarodowe.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Trening umiejętności negocjacji i mediacji	ECTS: 2

KiK_WG01 KiK_WG07 KiK_WK02 KiK_UK01 KiK_UO01 KiK_KK01 KiK_KO01	Konflikt w procesie negocjacji i mediacji. Analiza istoty konfliktu i jego roli w negocjacjach i mediacjach. Omówienie przyczyn konfliktów, dynamiki ich eskalacji oraz wpływu emocji na proces negocjacyjny. Style radzenia sobie z konfliktami. Zarządzanie konfliktem w organizacji. Sposoby prowadzenia negocjacji - definicje, typologie, style, fazy. Przegląd podstawowych metod negocjacyjnych, takich jak negocjacje pozycyjne, integracyjne i dystrybutywne. Negocjacje policyjne i kryzysowe. Omówienie ich zalet i wad w różnych sytuacjach. Negocjacje w grupach i organizacjach. Analiza przebiegu negocjacji. Szczegółowe omówienie faz procesu negocjacyjnego: przygotowanie, otwarcie, wymiana informacji, poszukiwanie rozwiązań, porozumienie i zakończenie. Mediacje. Wprowadzenie do mediacji jako alternatywnej metody rozwiązywania sporów, z naciskiem na rolę mediatora i zasady prowadzenia mediacji (bezstronność, dobrowolność, poufność). Mediacja w prawie karnym i cywilnym. Mediacja w postępowaniu administracyjnym. Mediacje rówieśnicze i on-line. Trudne sytuacje w negocjacjach i mediacjach. Kluczowe cechy skutecznego negocjatora. Przedstawienie wpływu emocji, postaw i motywacji na proces negocjacyjny, w tym zrozumienie, jak kontrola emocji i dostosowanie postawy mogą poprawić efektywność negocjacji. Omówienie technik zarządzania emocjami. Zastosowanie teorii gier i analizy behawioralnej w negocjacjach. Wprowadzenie do teorii gier i analizy behawioralnej jako narzędzi wspierających proces decyzyjny w negocjacjach. Analiza strategii takich jak "gra o sumie zerowej" i "win-win" oraz ich zastosowania w negocjacjach, które mają na celu osiągnięcie maksymalnej wartości dla obu stron.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Medycyna sądowa	ECTS: 2
KiK_WG03 KiK_WG05 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_UW03 KiK_KK02	Definicja, historia i rola medycyny sądowej jako nauki pomostowej. Podstawowe pojęcia anatomiczne. Perspektywy rozwoju medycyny sądowej - pośmiertne badania obrazowe. Aspekty prawne medycyny sądowej. Śmierć. Rodzaje śmierci. Znamiona śmierci. Określenie czasu zgonu. Współpraca z biegłym podczas oględzin zwłok na miejscu ich ujawnienia. Sądowo- lekarska sekcja zwłok. Modyfikacje techniki sekcyjnej. Wirtualna sekcja zwłok. Zgony z przyczyn chorobowych samoistnych - ich znaczenie na polu medycyny sądowej. Pojęcie zgonu nagłego. Kazuistyka. Pojęcie urazu i obrażenia. Neurotraumatologia sądowo - lekarska. Opinie sądowo- lekarskie dla potrzeb postępowania karnego. Wypadki komunikacyjne. Obrażenia wskutek działania narzędzi ostrych/kończystych - rany cięte i kłute. Obrażenia wskutek postrzałów z broni palnej. Wypadek, samobójstwo, zabójstwo. Uduśnienie gwałtowne. Utonięcie. Porażenie prądem elektrycznym. Dzieciobójstwo. Zespół dziecka maltretowanego. Przyczyny zgonów dzieci. Antropologia sądowa. Wykorzystanie pośmiertnych badań obrazowych. Rekonstrukcja twarzy w celach sądowych. Sądowo - lekarskie badania osób żyjących - procentowy uszczerbek na zdrowiu, zdolność do udziału w czynnościach, odbywania kary. Błąd medyczny a niepowodzenie. Odpowiedzialność lekarza i innych fachowych pracowników opieki zdrowotnej. Medycyna sądowa w kontekście etyki medycznej.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Prawa człowieka	ECTS:4
KiK_WG03 KiK_WK01 KiK_WK02	Prawa Człowieka w Polskim Systemie Prawnym, Konstytucja RP a prawa człowieka, ochrona praw człowieka w Polsce. Przypadki naruszeń praw człowieka i ich konsekwencje. Międzynarodowe Prawa Człowieka. Globalne i regionalne systemy ochrony praw człowieka. Główne traktaty i konwencje dotyczące praw człowieka. Rola i działanie Organizacji Narodów Zjednoczonych i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Wybrane zagadnienia z zakresu Praw Człowieka. Prawa człowieka a prawa mniejszości. Prawa człowieka a prawo humanitarne. Prawa człowieka w dobie cyfrowej. Analiza wybranych orzeczeń krajowych i międzynarodowych. Prawa człowieka w praktyce - wyzwania i kontrowersje.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Analiza kryminalna - osobowe źródła informacji	ECTS: 2
KiK_WG04 KiK_WG05 KiK_WG06 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_UW03 KiK_KK02	Definicja i cele analizy kryminalnej. Historia analizy kryminalnej. Rola analizy kryminalnej w systemie sprawiedliwości. Zrozumienie podstaw prawnych analizy kryminalnej. Przestępstwo i jego składniki. Proces sądowy i rola dowodów. Metody gromadzenia dowodów. Analiza danych kryminalnych. Wprowadzenie do statystyk kryminalnych. Profilowanie przestępców. Geograficzna analiza przestępstw. Analiza sieciowa i linków przestępczych. Analiza finansowa w kryminalistyce. Cyberkryminalistyka. Analiza DNA i biologicznych dowodów przestępstw. Wprowadzenie do narzędzi technologicznych stosowanych w analizie kryminalnej. Korzystanie z baz danych i oprogramowania do analizy przestępstw. Technologia biometryczna. Etyczne aspekty analizy kryminalnej. Profesjonalne standardy i praktyki. Zbieranie, gromadzenie i wykorzystanie informacji OZI w analizie dot. typowania potencjalnych sprawców.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Metody badań kryminologicznych	ECTS: 3
KiK_WG01 KiK_WG04	Metody badań kryminologicznych w rozwoju historycznym. Metody socjologiczne w kryminologii. Metody badań w kryminologii krytycznej. Badania psychologiczne i biologiczne.	

KiK_WK01 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_UK02 KiK_KK01	Pomiar przestępczości: jak definiować przestępczość, źródła danych o przestępczości: statystyki kryminalne, badania sondażowe, proces badawczy. Badania jakościowe w kryminologii: współczesne badania jakościowe w kryminologii, metody badań jakościowych w trudnym terenie, badania karier kryminalnych, badania etnograficzne. Techniki otrzymywania materiałów. Badania społeczne w praktyce. Metodologia pisanie tekstów naukowych.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Przestępczość zorganizowana	ECTS: 3
KiK_WG02 KiK_WG03 KiK_WG06 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_KK01	Definicje i pojęcia związane z przestępczością zorganizowaną. Charakterystyka przestępczości zorganizowanej i jej historia. Różne typy przestępczości zorganizowanej. Źródła danych na temat przestępczości zorganizowanej. Typologie członków grup przestępczych. Proces rekrutacji. Rola kultury i kontekstu społecznego. Przestępczość zorganizowana a pieniądz. Przemysł. Handel narkotykami i bronią. Przestępczość zorganizowana a cyberprzestępczość. Przestępczość zorganizowana a korupcja. Wpływ przestępczości zorganizowanej na społeczeństwo. Zjawisko strachu i niewidzialnej przemocy. Przestępczość zorganizowana a polityka. Międzynarodowe prawo dotyczące przestępczości zorganizowanej. Krajowe prawo dotyczące przestępczości zorganizowanej. Porównanie różnych systemów prawnych. Strategie zwalczania przestępczości zorganizowanej. Agencje prawa i ich role. Zastosowanie technologii w walce z przestępczością zorganizowaną.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Rola i znaczenie opinii biegłego	ECTS:3
KiK_WG03 KiK_WG05 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_UW03 KiK_KK02	Status i rola biegłego w postępowaniu przygotowawczym i sądowym. Opinia biegłego jako dowód w sprawie. Rodzaje opinii biegłych. Powoływanie biegłego. Zakres i granice opinii biegłego. Metodyka sporządzania opinii. Ocena opinii przez Sąd. Błędy i ograniczenia opinii biegłych. Odpowiedzialność biegłego. Znaczenie opinii w różnych dziedzinach. Konflikty i problemy pracy biegłych. Etyka pracy biegłego. Znaczenie opinii biegłego w procesie decyzyjnym sądu.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Podstawy chemii i toksykologii sądowej	ECTS:3
KiK_WG04 KiK_WG05 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_UW03 KiK_KK02	Wstęp do toksykologii i jej roli w kryminalistyce. Definicja toksykologii i jej poddziałów. Rola toksykologii w systemie prawa karnego. Wprowadzenie do metod badawczych w toksykologii. Podstawy farmakokinetyki i farmakodynamiki. Absorpcja, dystrybucja, metabolizm i eliminacja substancji toksycznych. Interakcje leków i toksyn z organizmem. Mechanizmy działania toksyn na poziomie komórkowym i molekularnym. Toksykologia alkoholu i narkotyków. Właściwości i działania toksyczne alkoholu. Narkotyki i ich wpływ na organizm człowieka. Testy na obecność narkotyków i alkoholu. Toksykologia metali ciężkich. Właściwości i działania toksyczne metali ciężkich. Techniki wykrywania metali ciężkich w organizmach. Toksykologia środowiskowa. Toksyczne substancje w powietrzu, wodzie i glebie. Rola toksykologii środowiskowej w śledztwach kryminalistycznych. Analiza toksykologiczna i jej techniki. Przygotowanie próbek do analizy toksykologicznej. Techniki instrumentalne stosowane w analizie toksykologicznej (np. chromatografia, spektrometria mas, itp.). Interpretacja wyników analizy toksykologicznej. Toksykologia post mortem. Zmiany zachodzące po śmierci wpływające na wyniki analizy toksykologicznej. Wybór i pobieranie próbek do analizy toksykologicznej po śmierci. Etyka w toksykologii kryminalistycznej. Zasady etyki w pracy toksykologa kryminalistycznego. Ochrona danych osobowych i prywatności w kontekście badań toksykologicznych. Testy DNA i analiza genetyczna w toksykologii. Wprowadzenie do genetyki sądowej. Znaczenie analizy DNA w badaniach toksykologicznych. Studia przypadków w toksykologii kryminalistycznej. Analiza rzeczywistych przypadków z użyciem toksykologii. Interpretacja wyników i ich wpływ na wynik śledztwa.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Nowe formy i metody przestępczości	ECTS: 3
KiK_WG02 KiK_WG06 KiK_WK01 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_UW03 KiK_KK01 KiK_KK02	Definicja i charakterystyka nowych form i metod przestępczości. Rola technologii w ewolucji przestępczości. Zasady etyki w cyfrowej przestępczości. Historia i ewolucja nowych form przestępczości. Przegląd historyczny. Wpływ globalizacji na przestępczość. Przestępczość cybernetyczna. Rodzaje cyberprzestępczości. Skala problemu na świecie i w Polsce. Techniki i narzędzia cyberprzestępczości. Malware, phishing, hacking, ransomware. Cyberatakowanie i obrona przed cyberatakami. Walka z cyberprzestępczością. Rola organów ścigania. Środki prawne przeciwko cyberprzestępczości. Przestępczość ekonomiczna. Nowe formy przestępstw gospodarczych. Przemysł towarów i handel ludźmi. Pranie pieniędzy w dobie kryptowalut. Nowoczesne metody oszustw. Oszustwa na rynkach finansowych. Oszustwa w handlu elektronicznym. Przestępczość zorganizowana. Przestępczość zorganizowana w świecie cyfrowym. Wpływ technologii na działania grup przestępczych. Zorganizowana przestępczość online i offline.	

	Transnarodowa przestępczość zorganizowana. Handel narkotykami, bronią, i organami. Terroryzm. Prewencja i reagowanie. Środki zapobiegania nowym formom przestępczości. Edukacja społeczeństwa. Rozwiązania prawne i technologiczne. Reagowanie na nowe formy przestępczości. Współpraca międzynarodowa w walce z przestępczością. Role i odpowiedzialności różnych agencji. Przyszłość walki z nowymi formami przestępczości. Rozwój technologiczny a przestępczość. Kierunki badań nad nowymi formami przestępczości.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Ślady cyfrowe - analiza i zabezpieczanie	ECTS:3
KiK_WG05 KiK_WG06 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_UW03 KiK_KK02	Definicja i zrozumienie śladów cyfrowych. Rodzaje śladów cyfrowych: aktywne i pasywne. Świadomość cyfrowa i konsekwencje pozostawiania śladów cyfrowych. Podstawowe narzędzia do analizy śladów cyfrowych. Techniki śledzenia i analizy śladów cyfrowych. Analiza danych internetowych, plików cookie, historii przeglądarki. Zrozumienie informatyki śledczej. Zastosowania informatyki śledczej w analizie śladów cyfrowych. Narzędzia informatyki śledczej: EnCase, FTK Imager, etc. Podstawy Cyberbezpieczeństwo. Sposoby ochrony prywatności w świecie cyfrowym, Techniki obrony przed inwazją prywatności, jak VPNs, TOR, szyfrowanie, Metody zabezpieczania danych cyfrowych, Procesy postępowania z dowodami cyfrowymi, Zapobieganie manipulacji danymi cyfrowymi, Prawa dotyczące prywatności i śladów cyfrowych, Etyka cyfrowa i odpowiedzialność za zarządzanie danymi cyfrowymi, Studium przypadku: analiza konkretnych przypadków łamania prawa, Studium przypadku: analiza realnych scenariuszy korzystania z analizy śladów cyfrowych, Praktyczne zastosowania wiedzy nabytej na kursie, Projekt końcowy: kompleksowa analiza i raport na temat wybranego zagadnienia związane ze śladami cyfrowymi.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Penitencjarystyka	ECTS: 3
KiK_WG03 KiK_WG07 KiK_UW01 KiK_UO01 KiK_KK02 KiK_KR01	Definicja penitencjarystyki. Historia penitencjarystyki i jej rola w systemie prawa karnego. Struktura i funkcje systemu penitencjarnego. Porównanie systemów penitencjarnych na świecie. Zasady i protokoły funkcjonowania systemu penitencjarnego. Klasyfikacja więźniów. Przyjęcie i zwolnienie osadzonego. Zarządzanie ryzykiem i procedury bezpieczeństwa. Międzynarodowe i krajowe standardy prawne dotyczące praw osadzonych. Zabezpieczanie praw osadzonych. Skargi i apelacje osadzonych. Psychologia za kratami: stres, radzenie sobie, przemoc. Zrozumienie zachowań przestępczych. Psychologiczne aspekty reintegracji społecznej. Programy edukacyjne w zakładach karnych. Terapia i programy rehabilitacyjne. Skuteczność różnych metod rehabilitacji. Organizacja i struktura zarządzania zakładem karnym. Wyzwania i etyka w zarządzaniu zakładem karnym. Zasady podejmowania decyzji i rozwiązywania konfliktów. Zasady etyki zawodowej. Stres zawodowy i wypalenie zawodowe. Zarządzanie konfliktami i negocjacje. Przestępczość cybernetyczna i jej implikacje dla systemu penitencjarnego. Problem przełudnienia w zakładach karnych. Problemy zarządzania ochroną zdrowia w zakładach karnych.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Czynności operacyjno-rozpoznawcze: przesłuchanie, konfrontacja, okazanie	ECTS: 4
KiK_WG02 KiK_WG04 KiK_WG06 KiK_WG07 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_UK01 KiK_KK02 KiK_KO01 KiK_KR02	Definicja, cele i zasady czynności operacyjno-rozpoznawczych. Podstawy prawne i organy uprawnione do ich prowadzenia. Historia działań operacyjno-rozpoznawczych w Polsce i na świecie. Klasyfikacja czynności operacyjnych: jawne i niejawne, współpraca z osobowymi źródłami informacji, kontrola operacyjna, zakup kontrolowany i przesyłka niejawnie nadzorowana, kontrolowane nabycie i przyjęcie korzyści majątkowej, użycie dokumentów legalizacyjnych i przybranie innej tożsamości funkcjonariusza, obserwacja, rozpoznawanie terenowe, działania pod przykryciem: funkcjonariusz „pod przykryciem”. Analiza kryminalna, wykorzystanie OSINT w działaniach operacyjnych, czynności operacyjne wobec przestępczości zorganizowanej, gospodarczej, narkotykowej i terrorystycznej. Współpraca międzynarodowa: Europol, Interpol. Dokumentowanie wyników czynności operacyjnych i ich wykorzystanie w procesie karnym. Etyka działań operacyjnych: problem nadużyć i odpowiedzialność funkcjonariuszy. Skuteczność działań operacyjno-rozpoznawczych: przykłady i studium przypadku. Nowe kierunki i wyzwania: sztuczna inteligencja, big data, działania w cyberprzestrzeni.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Patologie społeczne (DW)	ECTS: 3
KiK_WG01 KiK_WG02 KiK_WG07	Definicja i rozumienie patologii społecznych. Rodzaje patologii społecznych. Przestępczość i przemoc. Uzależnienia (narkotyki, alkohol, hazard). Bezrobocie i ubóstwo. Dyskryminacja i nietolerancja. Zaniechanie (np. wobec dzieci, osób starszych). Patologie w edukacji i pracy. Patologie społeczne w kontekście rodziny. Przemoc domowa. Migracje. Rodzina i uzależnienia. Rola mediów w kreowaniu i utrwalaniu patologii społecznych. Efekt medialnej stygmatyzacji i dezinformacji. Patologie społeczne w cyfrowym świecie. Patologie w systemie edukacji. Rola	

	edukacji w zapobieganiu patologiom społecznym. Edukacja jako narzędzie do walki z patologiami społecznej. Patologie w miejscu pracy (mobbing, burnout). Bezrobocie jako rodzaj patologii społeczna. Rola rynku pracy w utrwalaniu patologii społecznych. Prawo jako narzędzie do walki z patologiami społecznymi. Rola systemu sprawiedliwości w utrwalaniu patologii społecznych. Przestępczość zorganizowana jako patologia społeczna. Rola różnych instytucji (szkoły, służby zdrowia, organów ścigania) w walce z patologiami społecznymi.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Przestępczość gospodarcza (DW)	ECTS: 3
KiK_WG02 KiK_WG03 KiK_WG04 KiK_WG07	Pojęcie i istota przestępczości gospodarczej- ujęcie prawne i kryminologiczne. Charakterystyka sprawców i mechanizmów działania. Skutki społeczne i ekonomiczne. Źródła prawa karnego - Kodeks karny, ustawy szczególne, normy prawa międzynarodowego i unijnego. Prawo gospodarcze i prawo podatkowe - wybrane zagadnienia. Kryminologiczne aspekty prawa karnego gospodarczego. Umowy w obrocie gospodarczym. Mechanizmy powstawania i zapobiegania przestępstwom gospodarczym, skarbowym i korupcji. Przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu – oszustwa, wyłudzenia, fałszerstwa. Opodatkowanie obrotu. Podatki pośrednie. Rachunkowość i ewidencja podatkowa. Oszustwa i przestępstwa gospodarcze – klasyfikacja nadużyć gospodarczych w polskim systemie prawnym. Pranie tzw. brudnych pieniędzy i finansowanie terroryzmu. Przestępstwa określone w ustawie o działalności ubezpieczeniowej. Przestępczość związana z organizacją i przeprowadzaniem przetargów. Przestępstwa nielegalnego prowadzenia działalności bankowej i działalności maklerskiej. Przestępczość podatkowa – uwarunkowania systemowe i skala. Wyłudzenia podatkowe. Nielegalna produkcja wyrobów akcyzowych. Mechanizmy i metody działania sprawców. Wykrywanie i ściganie przestępczości gospodarczej – rola organów ścigania: Policji, ABW, prokuratury, współpraca z instytucjami finansowymi i urzędami skarbowi, współpraca międzynarodowa (Europol, Interpol, OLAF).	
Kierunkowe efekty uczenia się	Prawo i postępowanie w sprawach nieletnich (DW)	ECTS: 3
KiK_WG03 KiK_WG07 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_UW03 KiK_UK01 KiK_KK01 KiK_KO01 KiK_KR01	Podstawy prawne: Ustawa o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich, Konstytucja RP, Konwencja o prawach dziecka, Europejska Konwencja Praw Człowieka. Kategoria nieletniego w świetle prawa i wiek odpowiedzialności prawnokarnej. Prawa i obowiązki nieletniego w postępowaniu. Demoralizacja i czyny zabronione popełnione przez nieletnich w ujęciu prawnokryminologicznym. Pojęcia „patologii społecznej” i „demoralizacji nieletnich”. Demoralizacja nieletnich w świetle ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich. Motywacje i uwarunkowania przejawów demoralizacji nieletnich. Determinanty regionalne i lokalne w analizie zachowań dysfunkcyjnych nieletnich. Znaczenie relacji rodzinnych i statusu społecznego rodziców w kształtowaniu zachowań dysfunkcyjnych nieletnich. Powiązanie traumy zdarzeń rodzinnych i losowych z zachowaniami dysfunkcyjnymi nieletnich. Współzależność między kontaktami nieletnich z grupami rówieśniczymi i zachowaniami dysfunkcyjnymi. Czynniki psychospołeczne determinujące zachowania dysfunkcyjne nieletnich. Środki stosowane wobec nieletnich. Organy właściwe w sprawach nieletnich. Postępowanie w sprawach nieletnich. Zasady procesowe. Przestępczość nieletnich - aspekty kryminologiczne.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Wykrywanie i zwalczanie terroryzmu (DW)	ECTS: 3
KiK_WG02 KiK_WG06 KiK_WG07 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_UK01 KiK_KK02 KiK_KO01 KiK_KR01	Pojęcie i istota terroryzmu. Definicje terroryzmu: prawne, polityczne, kryminologiczne. Cechy charakterystyczne terroryzmu. Źródła prawa i ramy instytucjonalne- regulacje krajowe, standardy międzynarodowe. Ustawa o działaniach antyterrorystycznych w Polsce. Organizacja i struktury terrorystyczne- modele funkcjonowania organizacji terrorystycznych, rekrutacja, finansowanie i propaganda. Wykorzystanie nowych technologii i mediów społecznościowych. Wyrwanie terroryzmu. Wywiad i kontrwywiad (ABW, Policja, służby specjalne). Analiza informacji i danych wywiadowczych. Zwalczanie terroryzmu: działania operacyjne i prewencyjne służb specjalnych i Policji. Jednostki kont terrorystyczne np. BOA, GROM. Negocjacje kryzysowe i działania antysnajperskie. Zabezpieczenie obiektów i infrastruktury krytycznej. Zarządzanie kryzysowe w sytuacji ataku terrorystycznego. Wymiar międzynarodowy walki z terroryzmem- współpraca międzynarodowa (Europol, Interpol, Frontex. Działania koalicyjne NATO i UE. Przykłady międzynarodowych operacji antyterrorystycznych. Cyberterroryzm i wojna informacyjna. Zagrożenia hybrydowe.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Informatyka śledcza	ECTS: 2
KiK_WG04	Podstawy informatyki śledczej: Definicja i zakres informatyki śledczej. Rola informatyki śledczej	

KiK_WG06 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_UW03 KiK_UK01 KiK_UU01 KiK_KK02 KiK_KR01	w świecie cyfrowym. Różnice pomiędzy informatyką śledczą a cyberbezpieczeństwem. Metodyka procesu śledczego. Podstawy systemów komputerowych: Architektura komputerów, Systemy operacyjne i ich różnice. Podstawy sieci komputerowych. Podstawy systemów operacyjnych Linux. Zrozumienie systemów plików i zarządzania danymi. Prawo cyfrowe i przestępstwa komputerowe. Zrozumienie praw prywatności i danych. Etyka w informatyce śledczej. Przepisy dotyczące dowodów cyfrowych. Techniki i narzędzia śledcze: Techniki odzyskiwania danych. Narzędzia do analizy dysków twardych i pamięci. Techniki śledzenia sieci i analizy ruchu sieciowego. Techniki i narzędzia do analizy systemów operacyjnych i aplikacji. Zarządzanie incydentami i reagowanie na incydenty. Planowanie i przygotowanie do incydentów. Zrozumienie procesu reagowania na incydenty. Analiza po incydencie i naprawa. Praktyczne zastosowania informatyki śledczej. Studia przypadków zastosowań informatyki śledczej. Symulacje incydentów i praktyki śledcze. Przygotowanie raportów i prezentacji wyników śledztwa. Przygotowanie do pracy jako informatyk śledczy.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Prawo rodzinne i opiekuńcze	ECTS: 3
KiK_WG03 KiK_WG07 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_UW03 KiK_UK01 KiK_KK01 KiK_KR01	Podstawy prawa rodzinnego i opiekuńczego: Konstytucja RP, Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Konwencja o prawach dziecka. Zasady prawa rodzinnego: ochrona dobra dziecka, trwałość małżeństwa, równość małżonków, zasada dobra rodziny. Wprowadzenie do systemu prawa obowiązującego w Polsce. Rodzina jako instytucja społeczno- prawna. Prawo rodzinne. Pojęcie rodziny - powiązania rodzinne: stopień pokrewieństwa, związek małżeński (zawarcie i unieważnienie małżeństwa, prawa i obowiązki małżonków, ustanie małżeństwa, separacja małżonków), powinowactwo i przysposobienie (adopcja), obowiązek alimentacyjny, opieka nad małoletnim, kuratela dla dziecka poczętego, stosunek bliskości. Ubezpieczalność. Pojęcie i instytucje prawa rodzinnego oraz opiekuńczego. Zasady i systematyka prawa rodzinnego i opiekuńczego (zasada dobra dziecka, zasada szczególnej ochrony rodziny, zasada niezależności osobistych stosunków rodzinnych od wpływu elementów majątkowych). Rola i znaczenie sądu opiekuńczego i sądu rodzinnego. Dochodzenie praw stanu cywilnego. Rejestracja stanu cywilnego.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Badania autentyczności dokumentów - ekspertyza pismoznawcza	ECTS: 2
KiK_WG04 KiK_WG05 KiK_WG07 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_UW03 KiK_UK01 KiK_KK02 KiK_KR02	Pojęcie dokumentu w kontekście prawnym i kryminalistycznym. Znaczenie dokumentów w procesie karnym i cywilnym. Klasyfikacja dokumentów: urzędowe, prywatne, papierowe, elektroniczne. Rodzaje fałszerstw dokumentów: materialne i intelektualne. Metody podrabiania i przerabiania dokumentów. Oględziny dokumentów. Podstawy identyfikacji pisma ręcznego, cechy indywidualnej i ogólne pisma ręcznego. Wpływ czynników wewnętrznych i zewnętrznych na obraz pisma. Metodyka badań pisma ręcznego i podpisów. Metody porównawcze w badaniu rękopisów. Zakres i granice ekspertyzy pismoznawczej i jej znaczenie. Analiza porównawcza rękopisów. Identyfikacja osób na podstawie analizy pisma ręcznego (zapisów i podpisów). Analiza testamentów. Ustalanie cech osobopoznawczych autora i wykonawcy. Rodzaje podłoży i narzędzi pisarskich. Podstawowe techniki druku. Identyfikacja technik wytwarzania dokumentów i analiza form fałszerstwa dokumentów. Analiza środków kryjących. Pismo wgłębione, zatarte, zamazane lub usunięte. Badania identyfikacyjne pieczętek, pieczęci, stempli oraz innych odcisków. Ustalanie autentyczności dokumentów. Badania dokumentów zniszczonych. Programy komputerowe wspomagające analizę pisma ręcznego. Status biegłego sądowego w sprawach dokumentów. Sporządzanie opinii kryminalistycznej. Prezentacja wyników badań przed sądem.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Praktyka zawodowa I i II (DW)	ECTS: 28
KiK_WG01 KiK_WG04 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_UO01 KiK_UU01 KiK_KK02 KiK_KO01 KiK_KR01	Praktyka zawodowa I. Charakterystyka miejsca odbywania praktyki, zapoznanie z charakterem działalności prowadzonej przez organizację, w której realizowana jest praktyka, oraz poznanie jej roli i znaczenia w obszarze bezpieczeństwa, przeciwdziałania przestępczości, wymiaru sprawiedliwości lub innych dziedzin związanych z kryminologią i kryminalistyką. Zapoznanie się ze strukturą organizacyjną jednostki, zakresem kompetencji poszczególnych komórek organizacyjnych oraz podstawami prawnymi regulującymi jej funkcjonowanie. Poznanie zasad organizacji pracy, warunków wykonywania obowiązków zawodowych oraz charakterystyki stanowisk pracy związanych z realizacją zadań o charakterze kryminologicznym i kryminalistycznym. Zapoznanie się z rolą i zakresem obowiązków specjalistów zajmujących się problematyką kryminologii i kryminalistyki, w szczególności w zakresie analizy zjawisk przestępczych, profilaktyki kryminalnej, gromadzenia i opracowywania informacji oraz realizacji czynności związanych z ujawnianiem, zabezpieczaniem i analizą materiałów istotnych dla prowadzonych postępowań lub działań organizacji. Charakterystyka najważniejszych działów i stanowisk funkcjonujących w organizacji oraz określenie ich znaczenia dla realizacji celów jednostki. Poznanie zasad przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, zasad ochrony informacji oraz procedur obowiązujących podczas wykonywania czynności zawodowych. Zapoznanie się ze sposobami realizowania zadań,	

	stosowanymi metodami i technikami pracy, wykorzystywanym wyposażeniem technicznym, technologicznym oraz narzędziami wspierającymi wykonywanie obowiązków zawodowych. Poznanie zasad prowadzenia dokumentacji, obiegu informacji oraz dokumentów wiodących dla realizacji zadań wykonywanych w organizacji. Obserwacja oraz analiza czynności realizowanych przez pracowników organizacji, ze szczególnym uwzględnieniem stanowisk przydatnych z punktu widzenia kryminologii i kryminalistyki. Uczestnictwo w wybranych działaniach realizowanych pod nadzorem opiekuna praktyki, umożliwiających poznanie specyfiki pracy zawodowej oraz sposobów wykorzystania wiedzy zdobytej podczas studiów. Opracowanie własnych opinii, spostrzeżeń i refleksji dotyczących funkcjonowania organizacji, charakteru wykonywanych zadań oraz znaczenia praktycznej działalności zawodowej w obszarze kryminologii i kryminalistyki. Praktyka zawodowa II. Pogłębienie wiedzy dotyczącej funkcjonowania organizacji realizującej zadania związane z kryminologią, kryminalistyką, bezpieczeństwem lub przeciwdziałaniem przestępczości poprzez aktywne uczestnictwo w realizowanych przez nią działaniach. Analiza charakteru działalności organizacji, jej miejsca w systemie instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo oraz zasad współpracy z innymi podmiotami realizującymi zadania w obszarze ochrony porządku publicznego, wymiaru sprawiedliwości lub działań profilaktycznych. Poznanie szczegółowego zakresu czynności wykonywanych na stanowiskach związanych z kryminologią i kryminalistyką, ze szczególnym uwzględnieniem zadań specjalisty odpowiedzialnego za analizę informacji, ocenę zagrożeń, identyfikację czynników sprzyjających przestępczości, prowadzenie analiz kryminologicznych oraz wykorzystywanie metod i technik kryminalistycznych w praktyce zawodowej. Zapoznanie się z zasadami odpowiedzialności zawodowej, etyki oraz wymogami związanymi z wykonywaniem czynności specjalistycznych. Aktywne uczestnictwo w czynnościach realizowanych przez organizację, w szczególności w zakresie analizy dokumentacji, opracowywania informacji, przygotowywania zestawień, raportów lub innych materiałów wykorzystywanych w działalności jednostki. Wykorzystanie poznanych metod badawczych, analitycznych i diagnostycznych właściwych dla kryminologii oraz kryminalistyki. Zapoznanie się z praktycznym zastosowaniem narzędzi technicznych, informatycznych i organizacyjnych wykorzystywanych podczas realizacji zadań zawodowych. Poznanie sposobów prowadzenia analiz przypadków, identyfikowania problemów związanych z przestępczością oraz formułowania wniosków i rekomendacji na potrzeby działań organizacji. Udział w realizacji zadań wymagających samodzielnego zastosowania wiedzy i umiejętności zdobytych w toku studiów, pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za przebieg praktyki. Doskonalenie umiejętności sporządzania dokumentacji zawodowej oraz właściwego stosowania procedur obowiązujących w organizacji. Opracowanie własnych opinii, spostrzeżeń i ocen dotyczących realizowanych zadań, stosowanych metod pracy oraz możliwości wykorzystania wiedzy z zakresu kryminologii i kryminalistyki w praktyce zawodowej. Podsumowanie zdobytych doświadczeń oraz określenie kompetencji i umiejętności niezbędnych do wykonywania pracy w obszarze związanym z analizą przestępczości, bezpieczeństwem i działalnością kryminalistyczną.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Metodyka przygotowania projektu	ECTS: 3
KiK_WG04 KiK_WK02 KiK_WK03 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_UO01 KiK_UU01 KiK_KK01 KiK_KO02 KiK_KR02	Projekt - istota, cele, fazy realizacji. Źródła możliwe do wykorzystania przy planowaniu i realizacji projektu. Sposoby dokumentowania wykorzystanych źródeł z poszanowaniem praw własności intelektualnej. Identyfikacja obszarów problemowych z zakresu kryminologii i kryminalistyki mogących stanowić przedmiot projektu. Ustalanie tematu i celów projektu, grupy docelowej oraz przewidywanych skutków projektu. Ustalanie działań projektowych, ich harmonogramu, budżetu oraz ewentualnych źródeł finansowania. Szczegółowa koncepcja projektu - zasady opracowania. Źródła wiedzy o różnej wartości i wiarygodności naukowej. Przeszukiwanie baz danych. Zasady ochrony własności intelektualnej, rodzaje systemów cytowań i prawidłowa dokumentacja wykorzystanych źródeł. Identyfikacja ryzyk związanych z realizacją projektu oraz sposobów ich minimalizacji. Szczegółowe zaplanowanie poszczególnych działań projektowych. Sposoby dokumentowania działań projektowych. Metody ewaluacji działań projektowych oraz całości projektu. Zasady modyfikacji założeń i działań projektowych w przypadku wystąpienia okoliczności uniemożliwiających ich realizację.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Profilowanie kryminalne	ECTS: 3
KiK_WG04 KiK_WG05 KiK_WG07 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_UW03 KiK_UK01 KiK_KK01	Wprowadzenie do Profilowania kryminalnego. Definicja i historia profilowania kryminalnego. Znaczenie profilowania kryminalnego w sprawiedliwości karnej. Typy profilowania: indukcyjne i dedukcyjne. Profilowanie geograficzne. Analiza behawioralna w profilowaniu. Teorie kryminologiczne w profilowaniu kryminalnym. Biologiczne i psychologiczne teorie przestępstw. Teoria nauki społecznej i teoria wyboru racjonalnego. Zastosowanie teorii w profilowaniu kryminalnym. Metody i techniki profilowania. Analiza charakterystyki ofiary. Analiza miejsca zdarzenia. Analiza charakterystyk sprawcy. Interpretacja dowodów behawioralnych. Tworzenie profilu psychologicznego sprawcy. Profilowanie kryminalne w praktyce. Profilowanie w różnych	

KiK_KK02 KiK_KR01	typach przestępstw: morderstwa, przestępstwa seksualne, przestępstwa masowe i inne. Przegląd przypadków: użycie profilowania kryminalnego w rozwiązywaniu prawdziwych spraw. Wyzwania i krytyka profilowania kryminalnego. Etyka i prawo w profilowaniu kryminalnym. Etyczne wyzwania w profilowaniu kryminalnym. Prawne ograniczenia i konsekwencje w profilowaniu kryminalnym. Zarządzanie danymi i ochrona prywatności w profilowaniu kryminalnym. Przyszłość profilowania kryminalnego. Innowacje technologiczne i ich wpływ na profilowanie kryminalne. Profilowanie kryminalne w dobie cyberprzestępczości. Trendy i przyszłe kierunki rozwoju w profilowaniu kryminalnym.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Genetyka sądowa	ECTS: 3
KiK_WG04 KiK_WG05 KiK_WG07 KiK_UW01 KiK_UW02 KiK_UW03 KiK_UK01 KiK_KK02 KiK_KR02	Genetyka sądowa – pojęcie i geneza. Podstawy prawne badań w genetyce sądowej. Standardy prowadzenia badań genetycznych. Podstawy genetyki ze szczególnym uwzględnieniem genetyki sądowej. Polimorfizm DNA jądrowego i mitochondrialnego oraz jego zastosowanie w genetyce sądowej. Pobieranie i zabezpieczanie materiału porównawczego do badań DNA. Ślady biologiczne zasady ujawniania, typowania oraz zabezpieczania na oględzinach miejsca zdarzenia oraz w warunkach laboratoryjnych. Podstawy mechanizmu powstania śladów krwawych. Identyfikacja rodzajowa materiału biologicznego. Procesy badawcze w genetyce sądowej od izolacji DNA do analizy wyniku. Oznaczanie markerów (profilu) DNA autosomalnego i na chromosomach płci oraz ich zastosowanie w genetyce sądowej. Nowoczesne kierunki badań w genetyce sądowej. Analiza statystyczna oraz wnioskowanie na potrzeby opinii genetycznej. Biegły ze specjalności genetyka sądowa w postępowaniu przed sądem. Badania spornego ojcostwa. Identyfikacja zwłok i osób o nieznanej tożsamości. Zbiór danych DNA. Genetyczna identyfikacja ofiar katastrof.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Metodyka pracy kuratora sądowego (DW)	ECTS: 3
KiK_WG03 KiK_WG07 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_UW03 KiK_UO01 KiK_UK01 KiK_KK01 KiK_KO01 KiK_KR01	Kuratela sądowa. Kuratela rodzinna - diagnoza w pracy kuratora rodzinnego. Metody pracy wychowawczo - resocjalizacyjnej i profilaktycznej. Metody pracy kuratorów dla dorosłych. Orzeczenia w sprawach rodzinnych, nieletnich, skierowanie do ośrodka kuratorskiego, skierowanie na leczenie odwykowe. Metody pracy rodzinnych kuratorów sądowych w sprawach opiekuńczych, nieletnich, o leczenie odwykowe przeciwalkoholowe. Systemy probacyjne w Polsce i Europie. Struktura i rodzaj wykonywanych orzeczeń przez kuratorów sądowych dla dorosłych. Model postępowania z nieletnimi w Polsce. Struktura przestępczości nieletnich. Reakcja na przestępczość nieletnich. Rola czynników ryzyka i czynników ochronnych w przestępczości nieletnich. Przemoc domowa, Przestępstwa seksualne. Wykluczenie społeczne. Pomoc w readaptacji społecznej skazanego.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Polityka kryminalna (DW)	ECTS: 3
KiK_WG02 KiK_WG07 KiK_UW01 KiK_UK01 KiK_KK01 KiK_KO01	Pojęcie i istota polityki kryminalnej. Cel polityki kryminalnej: zapobieganie przestępczości, ochrona bezpieczeństwa publicznego, resocjalizacja, zależność polityki kryminalnej od polityki państwa i prawa karnego. Instrumenty polityki kryminalnej: prawo karne materialne i procesowe, środki administracyjne i penitencjarne, działania prewencyjne (edukacja, kampanie społeczne), kontrola przestępczości i działalności organów. Rodzaje polityki kryminalnej: polityka represyjna - polityka prewencyjna, polityka restrykcyjna - polityka kryminalna. Analiza skuteczności polityki kryminalnej - ocena skuteczności działań prewencyjnych i represyjnych, statystyki przestępczości i raporty policyjne, programy resocjalizacyjne i ich efektywność. Polityka kryminalna wobec szczególnych kategorii przestępczości: przestępczość zorganizowana, gospodarcza, nieletnich, cyberprzestępczość i terroryzm. Polityka kryminalna w wymiarze międzynarodowym - współpraca międzynarodowa w zwalczaniu przestępczości, Rola ONZ, Rady Europy, Europolu, Interpolu. Standardy prawne i rekomendacje międzynarodowe. Współczesne wyzwania polityki kryminalnej: globalizacja przestępczości i nowe formy zagrożeń, rozwój technologii - cyberprzestępczość, krypto waluty, deep web.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Profilaktyka antykorupcyjna	ECTS: 3
KiK_WG02 KiK_WG07 KiK_UW01 KiK_UK01 KiK_KK01 KiK_KO01	Definicja korupcji. Rodzaje korupcji: korupcja polityczna, korupcja korporacyjna, korupcja małych sum, korupcja wielkich skal. Przegląd globalny korupcji. Korupcja w starożytności i średniowieczu. Korupcja w nowożytności i czasach współczesnych. Najważniejsze skandale korupcyjne na świecie. Ekonomiczne teorie korupcji. Socjologiczne teorie korupcji. Psychologiczne teorie korupcji. Przegląd prawa antykorupcyjnego na świecie. Prawo antykorupcyjne w Polsce. Sankcje prawne za korupcję. Skutki korupcji dla gospodarki. Skutki korupcji dla społeczeństwa. Skutki korupcji dla środowiska. Moralne dylematy związane z korupcją. Etyczne ramy zwalczania korupcji. Definicja profilaktyki antykorupcyjnej. Metody profilaktyki antykorupcyjnej. Role i odpowiedzialności agencji antykorupcyjnych. Systemy	

	zarządzania ryzykiem korupcji. Audyt antykorupcyjny. Rola edukacji w zapobieganiu korupcji. Programy szkoleniowe antykorupcyjne. Kampanie informacyjne o korupcji. Analiza przypadków korupcji. Efektywność strategii antykorupcyjnych.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Projekt społeczny	ECTS: 4
KiK_WG04 KiK_WK02 KiK_UW01 KiK_UO01 KiK_UK01 KiK_UU01 KiK_KK01 KiK_KO02	Techniki, narzędzia i etapy przygotowania projektu. Omówienie merytoryczne indywidualnych projektów studentów. Raport z realizacji działań projektowych. Raport końcowy z realizacji projektu - zasady, wymagania, sposób przygotowania, zakres treści. Prezentacja przebiegu i wyników projektu - jako przykład wystąpienia publicznego. Zasady wystąpień publicznych. Prezentacja multimedialna - jako narzędzie pomocnicze w wystąpieniu publicznym. Zasady prawidłowego przygotowania prezentacji multimedialnych. Cechy dobrych prezentacji i najczęstsze błędy w prezentacjach multimedialnych. Analiza przykładowych prezentacji. Omówienie merytoryczne indywidualnych projektów studentów. Omówienie merytoryczne raportów końcowych indywidualnych projektów studentów. Omówienie merytoryczne prezentacji multimedialnych poszczególnych studentów. Ćwiczenia w ustnym omawianiu swojego projektu z jednoczesnym wykorzystaniem prezentacji multimedialnej - na forum grupy.	

Stosowane metody dydaktyczne oraz sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia

Treści programowe na kierunku *Kryminologia i Kryminalistyka*, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym, zostały dobrane w sposób zapewniający realizację zakładanych efektów uczenia się w odniesieniu do wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Ich osiągnięcie jest zapewniane poprzez odpowiednio dobrane metody dydaktyczne. Weryfikacja realizacji efektów uczenia się odbywa się za pomocą metod odpowiednio dobranych do ich specyfiki, a także specyfiki przedmiotu, formy jego realizacji oraz możliwości ich weryfikacji.

W celu osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się na kierunku *Kryminologia i Kryminalistyka* są stosowane przede wszystkim następujące formy prowadzenia zajęć dydaktycznych: wykłady, ćwiczenia, warsztaty, laboratoria, konwersatoria oraz praktyki zawodowe.

Wykłady wykorzystują metody podawcze i są ukierunkowane na tworzenie zasobów wiedzy studiujących przy jednoczesnym zachęcaniu ich do dyskusji. Stosowane są także metody interaktywne i pomoce wizualne podnoszące efektywność procesu kształcenia.

Ćwiczenia, warsztaty czy laboratoria koncentrują się przede wszystkim na budowaniu umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych poprzez rozwiązywanie problemów, analizę przykładów, studia przypadków, interpretację zdarzeń o charakterze kryminologicznym i kryminalistycznym, a także interakcję z wykładawcą i pozostałymi studentami. Te formy zajęć mają na celu osiągnięcie efektów uczenia się poprzez praktyczne zastosowanie wiedzy z zakresu kryminologii i kryminalistyki, analizę rzeczywistych i symulowanych sytuacji związanych z przestępczością, bezpieczeństwem, procesem wykryczym oraz funkcjonowaniem instytucji odpowiedzialnych za przeciwdziałanie i zwalczanie przestępczości, realizowanych w sali ćwiczeniowej, laboratorium kryminalistycznym lub pracowni komputerowej.

Konwersatoria wymagają zarówno elementów wykładowych, jak i ćwiczeń. W szczególności, istotnym elementem konwersatoriów są dyskusje pomiędzy prowadzącym zajęcia i studentami oraz pomiędzy studentami w odniesieniu prezentowanych treści kształcenia z jednoczesną interpretacją teoretyczną oraz nastawieniem na ich wykorzystanie w praktyce. Służą temu zwłaszcza dyskusje skoncentrowane na studiach przypadków i innych materiałach źródłowych, z którymi studiujący zapoznają się w trakcie zajęć lub w ramach pracy własnej, studiując literaturę przedmiotu. Przygotowanie studentów do zajęć pozwala na skonfrontowanie opinii i wiedzy teoretycznej z dyskutowanym problemem. Zagadnienie, którego dotyczy dyskusja wzbogacana jest przez wykorzystywanie debat.

Część efektów uczenia się jest realizowana poprzez zastosowanie kilku metod dydaktycznych. Prowadzący przedmiot dokonuje wyboru optymalnej kombinacji metod kształcenia z uwzględnieniem formy zajęć, treści programowych oraz specyfiki efektów uczenia się, których osiągnięcie powinno zostać zapewnione. Dla każdej z zaprojektowanych form zajęć, w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów stosuje się następujący katalog metod kształcenia (Tabela 1).

Tabela 1. Metody kształcenia z podziałem na formy prowadzenia zajęć

Wykłady	Ćwiczenia, Warsztaty, Laboratoria	Konwersatoria
Metody podające: Wykład klasyczny Wykład problemowy Wykład z prezentacją multimedialną Wykład interaktywny	Metody aktywizujące: Rozwiązywanie problemów (zadań, przykładów, analiza zdarzeń kryminalnych) - indywidualnie lub w zespole zadaniowym Analiza studiów przypadku Dyskusja moderowana Burza mózgów Symulacje Praca w grupach	Metody dialogowe i problemowe: Dyskusja panelowa Debata Analiza literatury i tekstów źródłowych Krytyczna ocena i formułowanie opinii Wspólne wypracowanie rozwiązań poprzez wymianę doświadczeń Wykład interaktywny

Weryfikacja i ocena osiągnięcia efektów uczenia się jest przeprowadzana w ramach zajęć w oparciu o zadania i metody weryfikacji określone w sylabusach. Zróżnicowanie sposobów weryfikacji w ramach zajęć, w tym realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jak i całego programu pozwala na całościowe monitorowanie procesu zdobywania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przez studentów. Do weryfikacji i oceny efektów uczenia się są stosowane przede wszystkim w zakresie:

- wiedzy – egzaminy pisemne, w tym testy, egzaminy ustne oraz kolokwia pisemne i ustne, a także prace pisemne;
- umiejętności – prace pisemne indywidualne i grupowe, projekty, studia przypadku oraz prezentacje;
- kompetencji społecznych – prezentacje, studium przypadku i zadania wykonywane w czasie lub poza zajęciami oraz obserwacja (np. aktywności studentów w czasie zajęć).

W uczelni obowiązuje zasada, iż weryfikacja efektów uczenia się na zajęciach prowadzonych w formie wykładów jest dokonywana w drodze egzaminu końcowego na ocenę (w czasie sesji egzaminacyjnej), a pozostałe formy zajęć pozwalają zarówno na bieżącą weryfikację efektów uczenia się w trakcie trwania semestru, jak też na koniec semestru i kończą się wystawieniem zaliczenia na ocenę. W przypadku studentów z niepełnosprawnościami, w zależności od ich indywidualnych potrzeb, są ustalane alternatywne metody weryfikacji efektów uczenia się, które uwzględniają indywidualne potrzeby tych osób.

Tabela 2 przedstawia katalog stosowanych sposobów weryfikacji efektów uczenia się w odniesieniu do formy prowadzonych zajęć dydaktycznych, który może zostać poszerzony jako efekt wdrażania działań projakościowych i korygujących.

Tabela 2. Sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się z podziałem na kategorie efektów uczenia się i formy prowadzenia zajęć			
Formy prowadzenia zajęć	Kategorie efektów uczenia się		
	Wiedza	Umiejętności	Kompetencje społeczne
Wykłady	Test wiedzy (otwarty, zamknięty – jednokrotnego, wielokrotnego wyboru, pytania typu prawda/fałsz, dopasowanie itp.) Odpowiedź pisemna na pytania otwarte Odpowiedź ustna – egzamin ustny		
Ćwiczenia Laboratoria Warsztaty	Kolokwium pisemne Kolokwium ustne	Aktywność na zajęciach (punkty przyznawane za aktywność na zajęciach - dla najbardziej aktywnych, wyróżniających się jakością udzielanych odpowiedzi lub ocena poziomu samodzielnie wykonywanych zadań podczas zajęć wg zdefiniowanych kryteriów) Praca pisemna (opinia, raport, ekspertyza, esej itp.) Projekt (pisemny wraz z prezentacją lub bez prezentacji) Referat (z prezentacją lub bez prezentacji) Dyskusja, debata (punkty przyznawane za udział w dyskusji lub debacie; ocena jakości wypowiedzianych argumentów wg przyjętych kryteriów) Praca w grupach (punkty przyznawane za wykonanie zadania w grupach podczas zajęć wg ustalonych kryteriów) Krytyczna analiza tekstu Analiza studium przypadku i/lub opracowanie studium przypadku (indywidualnie lub zespołowo, na zajęciach i/lub poza zajęciami) Rozwiązywanie zadań i przykładów w czasie zajęć	
Konwersatoria	Kolokwium pisemne w formie testu zamkniętego lub z pytaniami otwartymi Wypowiedź pisemna na zadany temat Odpowiedź ustna – zaliczenie ustne	Aktywność na zajęciach (punkty przyznawane za aktywność na zajęciach - dla najbardziej aktywnych, wyróżniających się jakością udzielanych odpowiedzi lub ocena poziomu samodzielnie wykonywanych zadań podczas zajęć wg zdefiniowanych kryteriów) Praca pisemna (opinia, raport, ekspertyza, esej itp.) Projekt (pisemny wraz z prezentacją lub bez prezentacji) Referat (z prezentacją lub bez prezentacji) Dyskusja, debata (punkty przyznawane za udział w dyskusji lub debacie; ocena jakości wypowiedzianych argumentów wg przyjętych kryteriów) Praca w grupach (punkty przyznawane za wykonanie zadania w grupach podczas zajęć wg ustalonych kryteriów) Krytyczna analiza tekstu Analiza studium przypadku i/lub opracowanie studium przypadku (indywidualnie lub zespołowo, na zajęciach i/lub poza zajęciami) Rozwiązywanie zadań i przykładów w czasie zajęć	

Przy weryfikacji efektów uczenia się przyjmuje się założenie, że uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu lub zaliczenia kończącego przedmiot oraz egzaminu dyplomowego potwierdza osiągnięcie

wszystkich efektów uczenia się ustalonych dla elementów procesu uczenia się. Poziom uzyskania efektów uczenia się wynika z wystawionej oceny. Przy zaliczeniach i egzaminach stosuje się następującą skalę ocen: celujący (6,0), bardzo dobry (5), dobry plus (4,5), dobry (4), dostateczny plus (3,5), dostateczny (3), niedostateczny (2). Egzamin dyplomowy jest oceniany z zastosowaniem tej samej skali ocen. W przypadku zajęć kończących się zaliczeniem bez oceny stosuje się zapis: niezaliczony (nzal), zaliczony (zal).

Tabela 3 przedstawia skalę ocen stosowaną w uczelni, odzwierciedlającą stopień osiągnięcia efektów uczenia się.

Tabela 3. Kryteria oceny w procesie weryfikacji efektów uczenia się		
Ocena	Opis wymagań	Wymagany procent osiągniętych efektów uczenia się dla przedmiotu
celujący (6,0)	Zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte w pełni i w bardzo zaawansowanym stopniu. Dodatkowo osoba studiująca opanowała treści kształcenia wykraczające poza zakres przewidziany w sylabusie przedmiotu, samodzielnie określa i rozwiązuje problemy, proponuje twórcze i oryginalne rozwiązania problemów, potrafi wykorzystać wiedzę w nowych sytuacjach, poprawnie i swobodnie posługuje się terminologią, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia.	96-100%
bardzo dobry (5,0)	Zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte w zaawansowanym stopniu. Osoba studiująca osiągnęła bardzo wysoki poziom opanowania treści kształcenia, wykorzystywania wiedzy w nowych, nieznanych sytuacjach, rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne na wysokim poziomie, poprawnie posługuje się terminologią.	90-95%
dobry plus (4,5)	Zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte w stopniu więcej niż średnim, ale mniej niż zaawansowanym.	85-89%
dobry (4,0)	Zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte w stopniu średnim. Osoba studiująca opanowała większość treści określonych programem kształcenia dla przedmiotu, rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne, ujmuje w terminach naukowych i zawodowych podstawowe pojęcia i prawa.	70-84%
dostateczny plus (3,5)	Zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte w stopniu więcej niż podstawowym, ale w mniej niż średnim.	65-69%
dostateczny (3,0)	Zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte w stopniu podstawowym. Osoba studiująca opanowała podstawowe wiadomości i umiejętności określone programem kształcenia dla przedmiotu, rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności, popełnia niewielkie błędy terminologiczne, a wiadomości przekazuje językiem zbliżonym do potocznego.	50-64%
niedostateczny (2,0)	Zakładane efekty uczenia się nie zostały osiągnięte. Osoba studiująca nie opanowała treści kształcenia, nie potrafi rozwiązać zadań o niewielkim stopniu trudności, popełnia rażące błędy terminologiczne, a styl jego wypowiedzi jest nieporadny.	mniej niż 50%
nzal – zakładane efekty uczenia się nie zostały osiągnięte zal – zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte		

Metodą kompleksowej i końcowej formy weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się z cyklu kształcenia na poziomie studiów pierwszego stopnia na kierunku *Kryminologia i Kryminalistyka* jest

egzamin dyplomowy. Jest on przeprowadzany po złożeniu przez studenta zaliczeń i egzaminów z wynikiem pozytywnym ze wszystkich zajęć przewidzianych w toku studiów oraz uzyskaniu co najmniej 180 punktów ECTS. Egzamin dyplomowy ma formę egzaminu ustnego, zdawanego przed komisją powoływaną przez dziekana. Na studiach o profilu praktycznym egzamin dyplomowy obejmuje część teoretyczną oraz część praktyczną.

Część teoretyczna obejmuje odpowiedzi ustne na pytania losowane z puli pytań związanych z kierunkiem studiów, a także pytanie zadawane przez komisję egzaminacyjną z zakresu problematyki zaprezentowanego projektu.

Część praktyczna egzaminu dyplomowego ma charakter aplikacyjny i polega na analizie przypadków zdarzeń, czy rozwiązania problemów z zakresu kierunku studiów. Osoba studiująca na podstawie wylosowanego studium przypadku, po zapoznaniu się z jego treścią dokonuje rozpoznania problemu, analizy sytuacji, proponuje działania oraz uzasadnia przyjęte rozwiązania w oparciu o wiedzę teoretyczną i praktyczną. Forma ta umożliwia ocenę stopnia opanowania podstawowych umiejętności zawodowych, takich jak diagnozowanie, planowanie oraz dobór adekwatnych metod pracy, w tym analiza i ocena śladów kryminalistycznych pozostawionych na miejscach zdarzeń. W trakcie realizacji części praktycznej egzaminu weryfikacji podlegają również umiejętności i kompetencje społeczne osób studiujących, w szczególności: zdolność do komunikacji, podejmowania decyzji adekwatnych do sytuacji, odpowiedzialność za proponowane działania oraz świadomość ograniczeń własnych kompetencji.

Struktura egzaminu dyplomowego zapewnia spójne i wieloaspektowe sprawdzenie efektów kierunkowych oraz efektów przypisanych do poszczególnych zajęć, w tym poprzez integrację wiedzy teoretycznej i praktycznej oraz ocenę funkcjonowania osoby studiującej w sytuacjach odpowiadających rzeczywistej praktyce zawodowej w zakresie kryminologii i kryminalistyki.

Z ustnego egzaminu dyplomowego sporządza się protokół, w którym są zapisywane pytania wylosowane i zadane osobie studiującej z obu części egzaminu, oceny za udzielone odpowiedzi, ocena ostateczna egzaminu dyplomowego oraz końcowy wynik studiów. Protokół jest podpisywany elektronicznie w systemie informatycznym uczelni przez wszystkich członków komisji, a jego wydruk jest archiwizowany w teczce osobowej osoby studiującej.

Absolwent studiów otrzymuje dyplom ukończenia studiów wyższych pierwszego stopnia na kierunku *Kryminologia i Kryminalistyka* o profilu praktycznym, potwierdzający uzyskanie tytułu zawodowego licencjata.

Zasady i forma odbywania praktyk zawodowych

Ogólne zasady organizacji praktyk zawodowych, wzory niezbędnych dokumentów, zadania opiekunów praktyk oraz tryb zaliczania praktyk określa uchwalony *Regulamin Praktyk Zawodowych* w Uniwersytecie VIZJA.

W *Regulaminie praktyk* zapisano m.in., iż Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów i zawiera w tej sprawie porozumienie z praktykodawcą lub zatwierdza miejsca odbywania praktyk, w przypadku samodzielnego ich wskazania przez studenta, poprzez wystawienie skierowania na praktyki. Poza tym, student może zrealizować praktykę na podstawie wykonywanej pracy zawodowej (o ile umożliwia ona osiągnięcie efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk), w ramach programu ERASMUS+, działalności studenckiego koła naukowego oraz w ramach wolontariatu. Obowiązkowym sposobem dokumentacji przebiegu praktyki i realizowanych w jej trakcie zadań jest prowadzony przez osobę studiującą „Dzienniczek praktyk”.

Szczegółowe zasady realizacji praktyk na kierunku Kryminologia i Kryminalistyka, w tym: cel praktyk, efekty uczenia się, treści programowe, umiejscowienie praktyk w planie studiów, wymiar praktyk, metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań, kryteria, które muszą spełniać jednostki, w których odbywają się praktyki, reguły zatwierdzania miejsca praktyki samodzielnie wybranego przez studenta oraz warunki kwalifikowania studenta na praktyki określa *Program Praktyk Zawodowych na kierunku Kryminologia i Kryminalistyka*, zatwierdzony przez dziekana.

Praktyki zawodowe realizowane przez studentów kierunku *Kryminologia i Kryminalistyka* mają umożliwić im zweryfikowanie dotychczas nabytej wiedzy teoretycznej oraz nabycie praktycznych umiejętności wykorzystania tej wiedzy w pracy kryminologa lub kryminalistyka. Mają także na celu wykształcenie w studencie umiejętności pracy w grupie, poczucia etyki zawodowej oraz znaczenia realizowania praktycznych czynności zawodowych.

Praktyki na kierunku Kryminologia i Kryminalistyka mają charakter zajęć obowiązkowych i planowane są do realizacji:

- na piątym semestrze (3 rok studiów) – praktyka zawodowa w wymiarze 360 godz.,
- na szóstym semestrze (3 rok studiów) – praktyka zawodowa w wymiarze 360 godz.

Łączny wymiar praktyk wynosi 720 godzin. Student uzyskuje łącznie 28 punktów ECTS za zrealizowane praktyki zawodowe. Student rozpoczyna praktyki na V semestrze studiów, przy czym w wyjątkowych umotywowanych przez studenta sytuacjach, praktykę można rozpocząć wcześniej. Wymaga to złożenia do dziekana przez osobę studiującą wniosku z podaniem przyczyn wcześniejszego rozpoczęcia praktyki.

Osoba studiująca dokonuje wyboru miejsca odbywania praktyk w zgodzie z kierunkiem studiów. Treści programowe realizowane podczas praktyki zawodowej odzwierciedlają specyfikę zadań powierzanych w danej jednostce. Podczas praktyki zawodowej student zaznajamia się z zasadami i przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązującymi w danej placówce. Niezależnie od typu organizacji, student podczas praktyki poznaje ogólne cele i zadania realizowane przez organizację oraz – bardziej szczegółowo – zakres obowiązków danego działu (komórki organizacyjnej) oraz innych specjalistów zatrudnionych w organizacji.

Student zapoznaje się z zakresem działań jednostki, dokumentacją związaną z jej działalnością, statutem i regulaminami, strukturą organizacyjną, przebiegiem pracy oraz – w miarę dostępności – z aktami prawnymi, procedurami, metodami wykorzystywanymi w pracy zawodowej, specjalistycznymi programami komputerowymi oraz innymi narzędziami pracy.

W sposób szczególny student poznaje specyficzne dla pracy, metody i narzędzia stosowane w danej organizacji i uczy się stosować praktycznie, przynajmniej niektóre z nich, pod nadzorem zakładowego opiekuna praktyk. Metody te i narzędzia mogą różnić się w zależności od specyfiki danej jednostki. Student może także zapoznać się z innymi lub interdyscyplinarnymi metodami i narzędziami stosowanymi w organizacji, w której odbywa praktyki, mogącymi mieć zastosowanie w działalności związanej z obszarem kryminologii i kryminalistyki.

Student powinien zostać zaznajomiony z zasadami obowiązującymi podczas wykonywania czynności i zadań zawodowych w relacjach do przełożonych i współpracowników, w tym do innych specjalistów pracujących w danej placówce. Ponadto student powinien zostać zaznajomiony z obowiązującymi zasadami, normami i formami pracy zgodnymi dla prawidłowego funkcjonowania danej jednostki, poznać ludzi, atmosferę pracy, relacje interpersonalne w tym środowisku, kulturę organizacyjną. Dzięki praktykom student rozwinie umiejętności obserwowania i rozumienia środowiska pracy oraz zasady i zwyczaje, jakie w nim są przyjęte, prawa nieformalne i formalne, jakie nim rządzą. Podczas praktyki zawodowej student powinien zostać zaznajomiony z zasadami etycznymi i przepisami prawnymi regulującymi pracę w danej placówce i w odniesieniu do konkretnych czynności i zadań powierzanych mu do wykonania, dzięki obserwacji, a następnie stopniowym uczestniczeniu w bieżącej działalności w miejscu odbywania praktyk.

Praktyki zawodowe studenta podlegają również ocenie końcowej przez zakładowego opiekuna praktyk.